

Püwa

Mattens Ewangelium

äbischki.

59

191

1900

(A. 7519)

Mattæus Evangelium

ſi h b i f c h k i.

Druffō pandōd England un wōhrō mā bihbōl-feltfch perahst.

Gedruckt für die Britische und Ausländische Bibelgesellschaft.
Blagoweschtschenskaja Nr. 1.

P e h t e r b u r g s

Blagoweschtschenskaja Nr. 1.

1880.

Дозволено цензурою. С.-Петербургъ, 22-го Марта 1880 г.

1900

Будdruckerei der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften.

(Wass.-Ostr. 9. Linie, № 12.)

Püwa Matteus Ewangelium.

I Sag.

1. Ne rāntōd Jesō Kristō fündōmist, fis um Dāwid puoga, Abraam puogan.
2. Abraamst fündis Ihsaak, Ihsaakst Jaktōb, Jaktōbst Juda un tām welihd;
3. Judast fündis Wahrez un Sarah Tamarōst; Wahrezōst fündis Ezron, Ezronōst Ram;
4. Ramst fündis Aminadab, Aminadabst Maaffan, Maaffanst Salma;
5. Salmast fündis Boas Rakabōst, Boasōst fündis Obed Rutōst, Obedst fündis Jefs;
6. Jefsōst fündis se köhnig Dāwid, fienst köhnig Dahwidst fündis Salaman Urija naisōst;
7. Salamanst fündis Roboam, Roboamst Abia, Abiaast Affa;
8. Affast fündis Josawat, Josawatst Joram, Joramst Osija;
9. Osijast fündis Joatam, Joatamst Akas, Akasōst Ezekia;
10. Ezekiaast fündis Manasse, Manassest Amon, Amonst Josija;
11. Josijast fündis Jekonia un tām welihd siel Bahbilon wissō wihdōb āigal;
12. Un perō Bahbilon wissō wihdōb aigō fündis Salatiel Jekoniaast, un Salatielst Zorobabel;

13. Zorobabelst fündis Abiud, Abiudst Eliafim, Eliafimst Afer;

14. Aferst fündis Zadak, Zadakst Akin, Akinst Eliud;

15. Eliudst fündis Eliasar, Eliasarst Mattan, Mattanst Jahkōb;

16. Jahkōbst fündis Johsep Maria mies, kingast um fündōn Jeshōs, kis sahb nuttōd Kristōs.

17. Ut amahd ne kasahmt Abraamst Dāwid fānist umahtō nehla tuoistōn kasahmt, Dāwidst Bahbilon wiššō wihdōb aigō fānist umahtō nehla tuoistōn kasahmt; Bahbilon wiššō wihdōb āigast Kristō fānist umahtō nehla tuoistōn kasahmt.

18. Bet Jeshō Kristō fündōmi wok nei. Ku Maria, tām jema, Johsepōn wok kuoschdōd, jeds nānt kubō lāemōt, sai ta lāhslamd jahlgad pähl liewtōd pūwahst garahst.

19. Johsep, tām mies, ōigi woldšō un āb tādšō tāmmon uido tiedō, tāšč tāmst šallis jara laggō.

20. Un nei ta entšč mielsō mōtlis, wan kis ta nāis unšō jumahl engōlst, kis tāmmon kistis: Johsep, ša Dāwid puoga, āla kartō Mariat entšč naišt entšč juhrō wōttō; še, kis tām šifōl um fündōn, še um pūwahst garahst.

21. Un tāmst fündōb puoga, sien finnōn lihō Jeshōs pa nimfōks pahnda, jo ta pāstahb entšč rouwō nānt patihst.

22. Bet še tūkfisch um nuosuggōn, ku las tāwtōd šagō, mis še isahnd leb šie prawiet rōkahndōn um, kis nei kistōb:

23. Wan, ūfšch neittst lihō lāhslam, un tāmmon fündōb ūfšch puoga, un ne nutahbōd tām nim Emanuel, še um tultōd „jumahl mādōks“.

24. Ku ni Johsep unštō wirgis, kis ta tei nei, kui tāmmon še isahnd engōls wok pand, un wōtihs entšč naišt entšč juhrō;

25. Un is jela tāmōks jeds, ku tām ehšchmi puoga tāmmon fündis, un nutihš tām nim Jeshōs.

II Sag.

1. Ku Jeshōs wok fündōn Betlemōs Juhdō mās, šie fōhnig Grodō āigal, wan kis tuktō ne kowahld uomōg māštō Jerusalemō un kūfihst:

2. Kus um se fündön Juhdō köhnig? jo mehḡ uomō tām tāhtō näenōd uomōḡ māsō, un uomō tunnōd tāhnda piepālam.

3. Ku se köhnig Grodōs feda kuhlis, ādahḡis ta wāggi jara, un nei ihsch ka ama Jerusalem tām ūhnis.

4. Un kufsihs kubbō tūkfisch ūldōd pāpihd un kehra opah-tijid neischi rouwist, un kufsihs nānt kādftō, kus Kristōn lihb fündō.

5. Un ne fichtist tāmmon: Betlemōs Juhdō mās. Nei jo um kehratōd leb sie prawiet:

6. Un ſa, Betlem Juhdō mās, ād uo fugid se piſchſihmi neischi Juhdō ſuhrſchi iſahndist, jo finstō se wāliſchiji tuluhb, ſis ūk min Iſrael rouwō wāliſchōb.

7. Sis kufsihs Grodōs ne kowahld ſallis un kufsihs nānt kādftō sie āiga, kunahs se tāhd nāntōn nāedōb wot.

8. Un ſātis nānt Betlemō un fichtis: legid un kuhldigid itt jurwist ūk sie laps, un ku tām liewdōnd lihtō, ſis fichtigid min tegihs feda, ku las ma ka wōigō lāed tāhnda piepālam.

9. Ku ne ni feda köhnigt wotō kuhlōndō, ne leſchtō. Un wan, se tāhd, mis ne uomōḡ mās wotō näenōd, leſch nāntōn jedſō, ſentsch kuntſch ei paifōl ūſ ſieſō kuoschō, kus se lāpſch wot.

10. Ku ne feda tāhtō nāistō, ſaitō ne wāggi luſchtihḡōſ.

11. Un leſchtō ſieſō jellō un liedist sie laps un Maria, tām jema, un māsō pandſō tāhnda piepālist; un teitō entsch wihta wahldin, un ſchſinkist tāmmon kulbō, wihrakō un mirridi.

12. Un jumahl fichtis nāntōn unſō, ku nāntōn āb uo jemmit Grodō puolō kierōmist. Un leſchtō pidō muhdō reſſō taggisch entsch māsō.

13. Bet ku ne wotō jara lāenōd, wan ſis Johſep nāis jumahl engōlst unſō, ſis fichtis: nuhſ ūſō un wōta sie laps un tām jema entsch juhrō un urg Egipt māsō un ie ſentsch ſihnō, kuntſch ma ſinnōn fichtōb; se ni um, Grodōs wotſchuhb feda lapſta jara riſſō.

14. Un ta nuhſis ūſō, un wōtihs sie laps un tām jema entsch juhrō ūōſō un leſch Egipt māsō;

15. Un ei ſihnō, kuntſch Grodōs wot kuolōn, ku las tāwdōd ſāḡō mis se iſahnd leb sie prawiet um fichtōn, ſis rōſahndōb: Egipt māſtō ma um entsch puoga kufſōn.

16. Ku Grodōs ni nāis, ku ta neišhti kowahlist pettōd woł, fai ta wāggi kūsšōks, un fātis un pan amahd lapst jara ta-pahm, nei Betlemōs kui amahd tām rubišchōd kouti, fis kahd-āigastlist un jo nuord woltō, fie āiga perro, mis ta ne kowahld kādšt kuhldōn woł.

17. Sis um tāwtōd fānd, mis se prawiet Jeremija um rōkahndōn, fis kistōb:

18. Kriwlandōšst umahd kuhldōd Ramas, pāhgin kaibandōšst, itkimist un ullimist; Rael itkubh ūł entšč lapst un āb tā lasčō entščta druoščtō, ne jo umahdō loptōd.

19. Ku Grodōs woł kuolōn, wan fis se isahnd engōls nāhtis Johsepōn unšō Egipt māsō,

20. Un kistis: nuhs ūlsō un wōta fie laps un tām jema entšč juhrō un le Israēl māsō; jo ne nmahdō kuolōnd, fis feda lapsta loptō wotščihšt.

21. Un ta nuhsis ūlsō un wōtihs fie laps un tām jema un tuł Israēl māsō.

22. Aga ku tema kuhlis, ku Argilaus wālistchōb Juhdō māsō entšč iša Grodō asinōs, kahrtis ta fihnd lādēdō, un unšō jumahlōst opahdōšst fānd lešč ta tegihs mingi tuhrō Galilea mās.

23. Un fihnd tund jelihs ta fies jahlgabōs, mis ne nutihšt Nazaret, ku las se tāwtōd fāgō, mis kistōd um leb ne prawietōd: ta fāb Nazaretnikahks nuttōd.

III Sag.

1. Neišchi pāwšchi tuł Jān se riščtiji un tihtšchtis tūjahs kabahlōs Juhdō māsō,

2. Un kistis: kierigid taggišč neišhti patihšt, jo se touwō wālistchōks um leščgōl juhrō tund.

3. Jo se um se, kingast se prawiet Jesaijas rōkahndōb kistōs: fāhl um ūščh ōht ūhd kistijin lagdōl: telligid fie isahndōn rekkō, tiegid taššōks tām takahd.

4. Un ihšč Jān pidihš kameł-kārašt ārni un nāgiš fiksōn ūmmer entšč guhščōd, un tām tuoitōg woł kēhrkid un mā-nig-liskišt mešč.

5. Sis tukto tam juhro ama Jerusalem un ama Juhdo ma un ama rous pids Jardan jong aigist,

6. Un lastihst ehntschta tamsto rischtö Jardan jongso is-
faibös entsch ab jumdi tüödi.

7. Ku ta ni pähgin Warisieridi un Saduzieridi näis risch-
tömis juhro tulmo, fihstis ta näntön: tehg uiska fündöfs! kis
tädon um nähtön ulf urgö fiesst tulbö küsahst?

8. Sie perahst tuogid guodigidi kasidi, feda taggisch kieri-
mist neishti patihst.

9. Un älgid mötligid entschöst fihstö: Abraam um mäd isa.
— Ma tädon fihstöb, jumahlön um joudö neishti kimshti
Abraamön läpfschi luodö.

10. Kihras um jöwa nänt puhdön juhro juhro pandö. Sie
perahst jega üfsch puh, kis jumwö wikkö ab kasahst, fäb mä
radfötöd un tullö eitöd.

11. Ma teidi rischtöb wedföfs sie patihst taggisch kierimis
pähl, bet kis perrö mihnda tuluhs, se um jo wäggi ab ku ma,
finga jedstö ma ab maksa ab nei jennö, ku ma tuodöfs tam fengi
fandö; se ihfsch teidi rischtöb sie püwa jengföfs un tulföfs.

12. Un tämmön um se kretka kädso, ta entsch rihjö puhstöb
un ne nisöd wedahb entsch kühnö, bet ne pöpuhd ta kütahb ab
füstahntöb tulföfs jara.

13. Siel äigal tuk Jeshös Galileast Jardan aigö Jän
juhro, ku ta ehntschta lastuhfs tamsto rischtö.

14. Bet Jän fioldis tämmön fihstös: minnön wolfs küll
finstö rischtöd samist, un sa tuluhs min juhro?

15. Jeshös atröfahndis un fihstis tämmön: las se ni nei
küll wolgo, nei fet sähdöb mädön ama öigis täwtö. — Sis ta
tämmön feda wehls.

16. Un ku Jeshös wol rischtöd, astihs ta itt palahnd wedst
ulfo. Un wan, fis se tohwas lagihß wahlidin üt tam, un Jän
näis se jumahl jeng nei kui mingis palahndöfs ehntschta mä
lastöm un tam pählö tulmo.

17. Un wan üfsch öht touwöst fihstis: se um min ahrmas
puoga, kien pählö minnön juwa mehst um.

IV Jag.

1. Sis Jeshsōs fai fienst pūwahst garahst wihdōd rāntō, las ta kurehst fāgō kertōd.

2. Un ku ta nehla kūmdō pārwō un nehla kūmdō ūdōd wol pastōn, ta tāsch fūōdō.

3. Un se kertahji lešč tāmmōn juhrō un rōkahndis: ašč fa uod jumahl puoga, fis fiht, ku las ne kiwihd fāgōd pa leh-bačs.

4. Un ta atrōkahndis un fihtis: kehratōd um: riščtihg āb jela lehbašt ūhd, aga jegahst ūhdst fōnahst, mis jumahl fuhstō ulf lāeb.

5. Sis se kure wihsch tāhnda entšč ūhnis fiesō pūrwō jahlgabō un mustis pūwa kuoda katuhks pāhlō,

6. Un fihtis tāmmōn: ašč fa uod jumahl puoga, fis last ehntščta fihdstō māsō; kehratōd jo um: ta entšč engōldōn panuhb ūl fin, un ne fihnda kādudh pāhlō kahndabōd, ku fa entšč jalgō kiw juhrō ād rab.

7. Sis rōkahndis Jeshsōs tām wastō: kehratōd um fa: jumahlst entšč isahntō finnōn āb lih ertōd.

8. Tegihš wihsch tāhnda se kure entšč ūhnis ūhd fuhr kuordō māg pāhlō un nāhtis tāmmōn ama ihlma rikuhst un tām fnaščōmt,

9. Un fihtis tāmmōn: fie tūfkisch ma tāb finnōn and, ašč fa māsō fadihn mihnda piepālad.

10. Sis Jeshsōs fihtis tāmmōn: le jara min juhrst, Satan! kehratōd um: fin lih piepallō jumahlstō, entšč isahntō un sien ūhdōn palkō.

11. Sis se kure lešč tām juhrstō jara, un wan, ne engōld tukō tām juhrō un pahlkist tāmmōn.

12. Ku ni Jeshsōs fuhlis, ku Jān wol jara antōd, fis ta lešč tegihš Galilea masō.

13. Un Nazaretōst jara lāend ta tuk un jelihs Kapernaum-fō, mis jāran aigahs um Zabulon un Nawtali rubihsch pāhlō.

14. Ku las tāwtōd fāgō, mis um rōkahntōd leb fie prawiet Jesaijas, fis nei fihtōd:

15. Se mā Zabulon un se mā Nawtali jāran aigahs, tuola puolō Jardant un Galilea, se paganōd mā,

16. Ne rous, fis pimdōs istihst, umahstō suhrdō waldō nāenōd, un ne, fis istihst nāw māfō un wilfō, nāntōn um ūfšch wal ūlf fargōn.

17. Sis fiesť āigast Jeshōs ūhrgis tihtšchtō un fihtō: atkierigid patihst, jo se touwō wālifschtōfs um lehschgōl juhrō tund.

18. Ku ni Jeshōs Galilea jāran aigahs fāi, fis ta nāis fakšch wektō, Sihman, fis um nimtōd Peshōr, un Andrōfs, tām wek; ne ehtist entšč wōrgidi jarrō, jo ne wōktō kala-mied.

19. Un ta fihtis nāntōn: tulgid min ūhnis, ma tāb teidi rouw-weijidōfs tiedō.

20. Pakahnd ne jetihst entšč wōrgōd jara un lefschtō tām ūhnis.

21. Un ku ta fāhlō jo kohgas lefsch, nāis ta tuoista fakšch wektō, Jakhōb, Zebedeu puoga, un Jān, tām wek, lājas entšč isahfs Zebedeufs, ku ne entšč wōrgidi patihst; un ta neidi nutihš.

22. Pakahnd ne jetihst fie lāja jara un entšč isa, un lefschtō tāmōn ūhnis.

23. Un Jeshōs lefsch ūmmer founti ama leb Galilea mā, opahtis nānt opahtōfs-kuoschis un tihtšchtis feda luschť-tietō fiesťō wālifschtōfšōst un kostahntis amnō ruijō un amnō wajjō fie rouwō wailō.

24. Un tām ouw lefsch ūt ama Siria mā, un ne tuoitō tām juhrō ama-fuglimist ruidi, muhnda-fuglist tōbihst un podihst fawōttidi un apistidi kurehst, kuh-tōblist un melmen-tōblist, un ta tei nānt tierrōfs.

25. Un tāmōn lefschtō pāhgin roustō tagahū Galileast, neishťi kūmstō jahlgabōst, Jerusalemōst, Juhdō māstō un tuola puolō Jardant.

V Sag.

1. Ku ta feda roustō nāis, lefsch ta ūhd mäg pāhlō un istihš, un tām oppijid astihst tāmōn lehschgōl.

2. Un ta tei entšč fuh wahldin, opahťis un rōkahndis:
3. Wondsōd umahťō ne, fīs jengšťō joutōmōd, jo ƣe touwō wālifščťōfķ nāntōn ƣahdōb.
4. Wondsōd umahťō ne, ƣingan murtō um, jo nāntōn lihь druofščťōd ƣādō.
5. Wondsōd umahťō ne tafa-mielifť, jo ne ƣie mā ieguh-ťōbōd.
6. Wondsōd umahťō ne, fīs umahťō nāhlgas un ƣingan ƣlaipōb ōigif perrō. jo nāntōn lihь pietāwťōd ƣādō.
7. Wondsōd umahťō ne ƣāhlijid, jo nāntōn lihь ƣāhľōdōd ƣādō.
8. Wondsōd umahťō ne puhōdōd ƣūdahmōšť, jo nāntōn lihь jumahľťō nāedō.
9. Wondsōd umahťō ne, fīs mierō pidahbōd, jo ne ƣābōd jumahľ lapšťōfķ nutťōd.
10. Wondsōd umahťō ne, fīs ōigif perahšť ƣābōd ienihťōd, jo ƣe touwō wālifščťōfķ nāntōn ƣādōb.
11. Wondsōd tehg lihtō, ƣu tādōn ne rouf min perahšť tiebōd apnagrtōfť un wajō un rōkahndōbōd ama-ƣuglimifť āb jumahmtō wastō teidi, ašč ne nei petahbōd.
12. Wolgid luščťihgōd un ƣūdahľifť, jo tād pahľka um ƣuhr touwōs, jo nei ne umahťō ienihdōnōd neidi prawietidi, fīs jedťō teidi umahťō wonnōd.
13. Tehg uotō ƣe ƣuol ƣie mā pāhľō. Ašč ni ƣe ƣuol āb tahrpali um, mingafķ fīs lihь ƣuolō? fīs ƣe āb kōľb jemmit āb ƣuogid ƣu ulf eitōb un rouwifť jara ƣuotťōb.
14. Tehg uotō ƣe ihľma wal; jahlgab, miķ māg pāhľō piľľōb, āb wōi jara glabōdōd wolda.
15. Mei ƣa āb ūfšč āb altō kūhndōľť palahm un panuhь ƣeda wakah ala, bet kūhndōľ-jahľga pāhľō, ƣu las ta amahdōn wallō ahndag, fīs tubahķ umahťō.
16. Mei ihšč las tād wal paistahg rouwō jedťō, ƣu las ne nāegōd tād juwdi tūōdi, fīs ne pidahbōd guodōs tād išťō, fīs touwōs um.
17. Algid mōťligid, ƣu ma um (wuob) tund ƣeda haufchľibť un neidi prawietidi jara ehtam; ma um (wuob) tund neidi tāhtam, āb jara ehtam.

18. Jo tuodihst ma fihtõb tädõn, pigim tohwas un m̄ kaduhb, äb ku kaduhks ütsch ama piſchſihm kehra-tähd aga kehra-tutſahm bauſchlibõst, kuntſch tülſſiſch ſäb täwtõd.

19. Sie perahst ſis ühd neiſchti piſchſihmiſt bauſchliſt jara ehtab un ſeda rouſtõ nei opah tõb, ſe ſäb ſe ama piſchſihmiſõks touwõ wälifſchõſõs nuttõd, aga ſis tieb un opah tõb, ſe ſäb ſuhrõks nimtõd touwõ wälifſchõſõs.

20. Jo ma tädõn fihtõb, aſch täd õigi äb uo pariim äb ku ne kehra opahſijidõn un Warifierõdõn, ſis tehg touwõ wälifſchõſõs äd tultõ.

21. Tehg uot kuhlõnõd, ku ne wanahdõn um fihtõd: ſin äb lih mäsõ tappõ, un ſis tapahb, ſe um kuodõst ſühli.

22. Bet ma tädõn fihtõb: ſis ummõ wel waſtõ um küſi, ſe ju um ſieſt kuodõst ſühli; bet ſis ummõ wel pählõ fihtõb „rakfõr“, ſe um leb nänt rõkuhd ſühli; bet ſis fihtõb „ſa litſch“, ſe um ſie ekk tul währtlimi.

23. Sie perahst ku ſa entſch andõks ältar pählõ panuhd, un mielõ rabahgõb ſähl iſch ſinnõn, ku ſin wekkõn um midahgid waſtõ ſihnda,

24. Sis jeta entſch andõks ſihn iſch ältar jeddõ un le jedlõm ſihnõ un lep jara entſch wekkõks, un tul ſis un oppõrt entſch andõks.

25. Wol juwa-mieli piga waſtõ entſch waſtuhſknitõ ſentſch, kuntſch tehg wel tämkõks ref pählõ kubſõ uotõ, ku las ſin waſtuhſknita älgõ ſägõ ſihnda ſühltlijiſ kaddõ jara ahndam, un ſe ſühltliji älgõ ahndag ſihnda ne ſullist kaddõ, un ne ſihnda älgõd pangõd wiſſõ.

26. Tuodihst ma fihtõb ſinnõn, ſählõd ſa jedlõm äd päſ, kuniſch ſa ſie peris ſchſiling jara maſſahd.

27. Tehg uotõ kuhlõnõd, ku ne wanahdõn um fihtõd: ſinnõn äb lih lohlatõkſt murd.

28. Aga ma tädõn fihtõb, ſis mingiſt naiſta näedſõ tähnda tãb, ſe um jõwa lohlatõks murdõn entſch ſüdahmõs.

29. Aſch ſin juwa ſihlma ſihnda patuhd ſiſõl wedahb, ſis kiſſ tãm ulſõ un ehta ſie entſch juhrſtõ jara; ſe um ſinnõn pariim, ku ütsch ſin nõtkimiſt kaduhb, äb ku ama ſin leja ſäb ekkõ eitõd.

30. Ach sin juwa käisch fihnda patuht fışöl wedahb, fis radlō tām māfō un ehta tām jara; ƣe um fīnnōn parihm, ku ūfſch ſin nōtfimiſt kaduhb, āb ku ama ſin leja ƣāb ekkō eitūd.

31. Ka um fihtōb: fis entſch naiſōſt laguhb, ſien lihb tām-mōn laggimiſ rāntidi ahdamiſt.

32. Ağa ma tādōn fihtōb: fis laguhb entſch naiſōſt, ƣus lohlatōſs murtōſs āb uo, ƣe piſkſtōb tāhnda lohlatōſſt muhrdam, un fis ūhtō jara laggōnt ƣuoſchuhb, ƣe lohlatōſſt muhrdab.

33. Wel tehg uot ƣuhlōnōd, ku ne wanahdōn um fihtōb: fīnnōn āb lih petahmiſt ſwehrōmiſ juhrſō, un fīnnōn lihb entſch ſwehrōmiſ jumahl jedſ piddō.

34. Bet ma tādōn fihtōb, ku tādōn mittō ƣuggō āb lih ſwehrō, āb touwō juhrō, jo ƣe um jumahl guodō-rāi;

35. Ūb mā juhrō, jo ƣe um jumahlōn jahlgad pāhlō pittōb; āb Jeruſalem juhrō, jo ƣe um ƣuhr kōhnig jahlgab;

36. Sin ƣa āb lih entſch pāh juhrō ſwehrō, jo ƣa ād ſōita mittō ūht ibuhkſt āb wahldaks āb muſtakſ tiedō.

37. Tād rōf laſ wolgō „ne ne, āb āb“ miſ ūk ƣie um, ƣe um ƣurehſt.

38. Tehg uotō ƣuhlōnōd, ku um fihtōb: fihlma waſtō ƣilmō un ambō waſtō aymbaſt.

39. Bet ma tādōn fihtōb, ku tādōn āb lih waſtō tūſſchlō ƣie āb juwahn; fis fīnnōn ahdab ūk ƣie juwa ƣuora, ſien ƣier ƣa ƣie ƣura ƣuora.

40. Un fis ƣinkōſs tāb ƣuodſtō un ſin ammō jara wōttō, ſien jeta ƣie poltrof ƣa.

41. Un fis fihnda ajahb ūhd piſgim, ƣieſōſs ƣa le ƣaſſch.

42. Ahnda ſien, fis fihnda pālab, un āla ƣaſſō ehntſchta ƣieſtō jara, fis ſin kādſtō tāb midahgid tāpihtō.

43. Tehg uotō ƣuhlōnōd, ku um fihtōb: fīnnōn lihb entſch rouſtō ahrmaſtō un entſch grumahnifidi gremmō.

44. Bet ma tādōn fihtōb: ahrmaſtagid entſch grumahnifidi, wehligid juwwō, fis teidi gremuhb, pālagid nānt jedſtō, fis teidi ertkōb un wājaſtōb.

45. Mei ku laſ tehg wolgōd lapſt entſch tātōn, fis touwōſ um, ta jo panuhb entſch pāhwa ƣargōm ūk juwahd un āb juwahd un wihtmō ƣadahm ūk ōigift un ūk āb ōigift.

46. Ufch tehg neidi ühd ahrmaftöt, fis teidi ahrmaftöb, mingi pahlfä tädön tuluhb? jo fa muitnikahd nei ihfch tieböb.

47. Un fu tehg fet ummō welihdön lipsnahd uotō, mis jumahmtō tehg fis fiekōfs uotō tienöd? jo fa muitnikahd nei ihfch tieböb.

48. Sie perahft tädön lihß täwdnigöbön wolmift, nei fu täd ifa touwis nm täwdnig.

VI Jag.

1. Pangid tähdöl, mis tehg fantidön ahndat, fu tehg feda äd ahndatō rouwō jedstō, las ne teidi näegöb; muitis tädön äb uo äb mingift palfō täd ifa juhrfō touwis.

2. Ku fa ni fantidön ahndad, fis fin äb lih pahnda entfch jeddō tuhtidi tuhtfchtöm nei, fui ne fād-kieleft tieböb neifchi püwſchi fuodihs un ulifis, fu las ne fägöd neifchti rouwift ouwtöd. Tuodihft ma tädön fihstōb, näntön um ju entfch pahlfä fäbſō.

3. Ku fa fantidön midahgid ahndad, fis las fin fura käifch älgō tiedög, mis fe juwa tieb,

4. Mei fu las fin fant-andöfst iegöd jara fattöd, un fin ifa, fis fallis näeb, fe finnön fie atmakfahb muhntön näedſō.

5. Un fu fa pälad, fis äb lih finnön lihöd fui ne fād-kieleft rouf umahstō, fis ahrmaftaböd pihlō un pallō püwſchi fuodihs un ulifist tuhrſchi, fu las ne rouf neidi näegöd. Tuodihft ma tädön fihstōb, näntön um ju entfch pahlfä fäbſō.

6. Bet fu fa jumahlst pälad, fis le entfch fahmarō un flöfſch fie ufs wiſſō un päla entfch iſſō fallis, un fin täti, fis fallis näeb, fe finnön fie atmakfahb muhntön näedſō.

7. Un fu tehg pälatō, fis tädön äb lih jennō bfoggō nei fui ne paganöd; ne jo mötlöböd, fu ne fis fäböd kuhltöd, fu ne pähgin fōndi päörtöböd.

8. Sie perahft tädön äb lih ehntſchta nänt perrō tiedö; täd ifa jo tiedöb, mis tädön um wajahg jedlöm täd pälamt.

9. Sie perahft tädön lihß nei pälō: mäd ifa, fis fa uod touwis! püwſchtöd las fägō fin nim;

10. Las tulgō fin wālīschōtōfs mād juhrō, fin tāmi las fuguhg mā pählō nei īhsch kui touwōs;

11. Mād jega-pāmwist leibō ahnda mādōn tāmpō;

12. Un last jara mādōn mād fūhd, nei kui mehlg entsch fūhlstōn nānt fūhd jara lastuhm;

13. Un āla wih meidi kehrtamis fīfōl, bet pāsta meidi jara fīest kurehst, finnōn jo um se wālīschōtōfs un se joud un se oun iggōfs. Amen.

14. Asch tehg muh rouwōn nānt fūhd jara lastuhst, fīs nei tād touwō tāti tāb fa tādōn fūhd jara lastō;

15. Bet asch tehg muh rouwōn nānt fūhdi ād pieahndat, fīs tād īsa tād fūhdi fa āb pieahnda.

16. Un ku tehg gawuhst, fīs ālgid fāgid murahglīfōfs nei kui ne kād-kielīst; ne tektōbōd entsch gihm nei gawwōs, ku las rouf neidi tuhndōgōd nānt pastimīst. Tuodīhst ma tādōn fīhtōb, nāntōn um ju entsch pahlfā kādō.

17. Ku fa gawuhd, fīs las wolgō fin pāh wōitōd un fīhlmad pesdōd,

18. Ku fin gawwimi ālgō nāhtōg muhntōn, bet entsch īsahn fāllīs, un fin īsa, fīs fāllīs nāeb, se finnōn fīe atmakfahb muhntōn nāedō.

19. Algid krājigid entschōn wīllō mā pählō, kus kuoid un ruoft fīe jara rīfuhb, un fīnga perrō fālaīd kohwabōd un fīe jara fālahndōbōd.

20. Krājigid entschōn wīllō touwis, kus āb kuoid āb ruoft āb rīf, un fīnga perrō fālaīd āb kohwat āb fa jara fālahndōt.

21. Kus tād wīhfa um, fāhl um tād fūdahm fa.

22. Se fīhlma um fīe leja fēldōm. Asch ni fin fīhlma um fēldō, fīs um ama fin leja fēldō.

23. Asch fin fīhlma um tig, fīs ama fin leja um pīmdōs. Asch se fēldōm, mīs finnōn um, um pīmdō, kui fūhr fīs kull se pīmdōm īhsch līhb?

24. Ab ūfch āb wōi kād īsahndōn dehñ, jo ta ūhtō ienīhdōb un tuoīsta ahrmastōb, aga ta ūhd juhrō ieb un tuoīsta puolgōb. Tehg ād wōitō jumahlōn dehñ un wīhfan.

25. Sie pārahst ma tādōn fīhtōb: ālgid murtigid ūl entsch tuoitōg, mīs līhb tādōn fūōd un juodō, āb fa ūl entsch leja,

mingaks tehg ehdöt. Wöi fe jeng äb uo parihm äb fu fe tuoitög, un wöi fe leja äb uo parihm äb fu ärnöd?

26. Wantligid touwö ala ne lihndöd pählö; äb ne kühlat, äb ne nihtöt, äb ne kühnis kubbö ajahöt, un täd touwö täti neidi fa tuoitahb. Wöi fis tehg äd uotö jennö parihmid äb fu ne?

27. Kis um teifhti, fis wöib entsch kasahmön ühd kühndör juhrö kasah, foks ta küll fie perahst murtön?

28. Un mißsch perahst tehg murtöt ehtöfs perahst? Wantligid ne puskuhd pählö, mis mā pählö kasahböd, äb ne tüödö tietö, äb ne wehrbiffchöt.

29. Ma tädön fihtöb, fu Salaman amahs entsch guodibös äb uo wond nei apeshdön, kui üßsch neifhti.

30. Ku jumahl fie äina nurmöl nei um ehdön, mis tämpö kasahb un muhpö fäb aijö eitöd, wöi fis ta tädön äb lih pähgin jo emihn tiend? ak, tehg pißchtiß usköfs!

31. Sie perahst tädön äb lih murtö un faidlö: mis mädön lihb füööö, un mis mädön lihb juodö, un mingaks mädön lihb ehntschta ehdö?

32. Jo amahd fellist aschahd tagahn ajahböd fet ne paganöd. Täd touwö isa tiedöb jo küll, fu tädön ammo feda um wajahg.

33. Aga ajahgid jedlömöfs jumahl wälißschötöfs un täm öigiß tagahn, fis fe muh tükfisch nei tädön fäb juhrö antöd.

34. Sie perahst älgid murtigid üß fie muh pähwa, küll fe muhpi pähwa ihßch üß entsch murtöb. Se um küll, fu jega ühd pähwan nimmö mur um.

VII Sag.

1. Älgid fühliligid, fu las teidi älgöd fühlilögöd.

2. Jo mis-fuglimiß fühföfs tehg fühlöd, itt felliß fühföfs tehg fätö fühlöltöd, un mis-fuglimiß aigahfs tehg äigöt, fäb tädön wastö aigödö.

3. Mis fa feda pihrfaltö näed entsch wet fihlmas, un feda bakfö fa äd nuomuoißta ihßch entsch fihlmas?

4. Aga kui sa lihtõd entſch weſ pählõ „pohl, ma tãb ſinnõn ſie pihrgal ſin ſihlmast ulſ weddõ“, un wan, baſt um ſin entſch ſihlmas?

5. Sa tſchaba! weda jedlõm ſie baſt entſch ſihlmast ulſõ, ſis perrõ ſeda wantlõ, kui ſa ſie pihrgal ummõ weſ ſihlmast wõtkſt ulſ weddõ.

6. Algid ahndagid ſie püwahm pinihdõn un älgid ehtagid ummõ frektõd ſigahdõn jeddõ, ku las ne älgõd ſägõd nãnt jalgſchti jara ſuotkõd, un perrõ ne kierzõbõd ehntſchta ümmer un ſihſkõbõd tãd jara.

7. Pãlagid, ſis tãdõn ſãb antõd; wotſchigid, ſis tehg liedat; globachtigid, ſis tãdõn ſãb wahlõin tiedõd.

8. Jo jega ütkſch, ſis pãlab, ſe ſãb, un ſis wotſchuhb, ſe liedab, un ſis uks tagahn klõpuhb, ſien ſãb wahlõin tiedõd.

9. Aga ſis um teiſchti ſelli riſchtihng, aſch tãm puoga tãm kãdſtõ leibõ pãlab, ſis tãmmõn kiw ahndaks?

10. Aga ku ta tãm kãdſtõ kallõ pãlaks, ſis tãmmõn uiska ahndaks?

11. Sis nei ni tehg, ſis tehg äb juwahd uotõ, muoiſtahtõ ſiegid perahſt entſch lapſtõn juwõd andõtkſchi andõ, kui pãhgin emihn tãd touwõ tãti ahndab juwahmtõ nãntõn, ſis tãhnda pãlabõd?

12. Tũtkiſch ni, miſ tehg tãtõ, ku ſie rouwõn tãdon wolks tiemiſt ſie tiegid tehg nãntõn; jo ſe um ſe bauſchlib un ne prawietõd.

13. Regid ſiſõl leb ne ädõd wãhrõd. Ne wãhrõd umah tõ laigahd un ſe ref um laigah, kuſt äb juwahm pählõ læeb, un pãhgin um neidi, ſis ſeda rekkõ læebõd.

14. Un ne wãhrõd umah tõ kiſtõd un ſe ref um ädõs, pidſ mingiſt jelahmiſ pählõ læeb, un weitõ um neidi, ſis ſeda liedabõd.

15. Bet woidagid ehntſchta neiſchti wiltigift prawietift, ſis kũll lambõ ãrniſ ehdõnõd tãd juhrõ læebõd, bet ſiſahld ne umah tõ kiſkijid ſuduhd.

16. Nãnt wiſta juhrõ tãdõn lihb neidi tundõ. Wõi wõib ſa erſchkift wiſnõ-mãriði fuorrõ aga wiſgõ-mãriði dadſchift?

17. Nei ta um, jega üßsch juwa puh kahndab juwmō wiftō, aga jara mährgōn puh kahndab fibdidi kasidi.

18. Juwa puh äb wōi fibdidi kasidi kandō, un jara mährgōn puh äb wōi juwdi kasidi kandō.

19. Jega üßsch puh, fis juwmō wiftō äb kahnda, fāb māsō radfōtōd un tullō eitōd.

20. Sie perahst nänt wihtast lihb tädōn neidi tund.

21. Äb jega üßsch, fis min pählō fihtōb „isahn, isahn“ touwō wālißschōfs äb läe, bet fis min touwō isa tāmis perro tiebōd.

22. Pähgin lihb, fis min pählō fihtōbōd fies pähwas: isahn, isahn! wōi mehg äb uomō fin fōna pählō tulbō aschdi tihtschōnōd? wōi mehg äb uomō fin fōna pählō kurrō ulsō ajahnōd? wōi mehg äb uomō fin fōna pählō pähgin tüōdi tienōd?

23. Sis ma itt feldist näntōn fihtōb: mina äb uo teidi wel äb funahgid tundōn, legid amahd min juhrō jara, tehg tig tüō tehjid!

24. Sie perahst fis neidi min fōndi fuhlōb un tieb nei, fie ma fāhlōb mingis kowahl mie juhrō, fis entsch kuoda kiw-mäg pählō um ülsō tiend.

25. Ku ni fuhrd wihtmō saduhd sadihst, un weduhd ailist, un tuhld puhgist un tukto fie kuodahn juhrō, fis ta fiegid perahst is fada ümmer, ta jo wol kiw pählō ülsō tiedōd.

26. Un fis neidi min fōndi fuhlōb un äb tie nei, fe um ühd mukfis miefōfs ühti, fis entsch kuoda jōwgō pählō um ülsō tiend.

27. Ku ni fuhrd wihtmud sadihst, un weduhd ailist, un tohwas puhgis un faailis fie kuoda juhrō, fis ta sadihis ümmer un lessch tüßfisch puoftō.

28. Un fe fugihis, fu Jeshōs nei wol loptōn rōfahndō, fis ne rouf imlist üf tām opahōfs.

29. Jo ta opahtis neidi nei kui ihßch fe joudsi un äb kui ne fehra opahtijid.

VIII Sag.

1. Ku ta mäg pählb mäsö lefšch, šis kais pähgin rouftö tämmön tagahn.

2. Un wan, šis tul üfšch špitahtlig (froipi) mies, šadihs täm jeddö mäsö un fihtis: isahnd, ašch ša täd, šis ša wöid kull mihnda puhdöfs tiedö.

3. Un Jeshös entšch käd ulšö wentön täm juhrö puhtis un fihtis: ma táb šie tiedö, ša puhdöfs. — Un ta šai nei pakahnd puhdöfs entšch špitahtliböšt (froipast).

4. Un Jeshös fihtis tämmön: pan tähdöl, äla fihtö šeda mittö ühdön; le šet un nähkt ehntšchta šie priesterön un oppört šie ahndöfs, mis Mohšös um pand, näntön tähdöl panmiš perahšt.

5. Ku Jeshös wol Kapernaumös fišöl läend, šis tul üfšch kaptein täm juhrö un pälis tähnda,

6. Un fihtis: isahnd, min pois maguhs kuonnö mäsö luhd poddimisöfs, un tämmön um pähgin waišö.

7. Un Jeshös fihtis tämmön: ma táb läed un täm tier-röfs tied.

8. Še kaptein atkuoftis un fihtis: isahnd, ma äb uo nei wähtli, ku ša min katuhfs äla wöikšt tuhlba; fiht šet ühd šöna, šis šab min pois tier-röfs.

9. Ma um rišchtihg muh wäliškšimif allö, un min allö um šoda-meidi; wel ku mina mingiſön fihtöb „le“, šis ta läeb, un tuoſön „tul tähn“, šis ta tuluhs, un entšch poiſön „tie šeda“, šis ta tied.

10. Ku Jeshös šeda kuhlis, imlis ta un fihtis näntön, šis tämmön wolšö ühniš tunnöd: tuodišt ma tädön fihtöb, šellišt uškö ma äb uo Iſraelfö liewdön.

11. Bet ma tädön fihtöb, pähgin lihš tullijidi uomög puolbö un öhdög puolbo, un Abraamöfs, Iſſaaköfs un Jahtöböfs touwö wäliškštöfsöfs iſtahbö,

12. Bet ne wäliškštöfs lapšt šäböd ulšö aitöb igahbö pim-dö, šähl lihš ullimi un amböb glöbštömi.

13. Un Jehsōs kīhtis ſie kapteinōn: ſe, ſinnōn lihgō nei, kui ſa uod uškōn. — Un tām pois ſai tiererōks ſies entſch ſtundſō.

14. Un Jehsōs tuł Behtōr kuoddō un nāis, ku tām naiſ jema magihš māſō jādſō.

15. Un ta akihš tām kādō, ſis ſe jād leſch tām juhrſtō jara, un ta nuhſis ūlſō un dehniſ nāntōn.

16. Un ku ōhdōg ſai, tuoitō ne pāhgin kurehſt apiftidi tām juhrō, un ta ajihs ūlſō ne jengōd ſōnahdōks un tei tiererōks amafuglimiſt ruidi.

17. Ku laſ tāwtōd ſāgō, miſ kīhtōd um leb ſie prawiet Jeſaija, ſis rōkaſhdōb: ta um mād wājad entſch pāhlō wōttōn un mād tōbidi ta um kandōn.

18. Un ku ſis Jehsōs pāhgin rouſtō nāis entſch ūmmer, ſis ta pan ehntſchta tuola puolō jarrō ūł nuſtahm.

19. Un ūſch kehra opahṭigi tuł tām juhrō, ſe kīhtis tāmmon: opahṭiji, ma tāb ſin ūhniſ lāedō, kuſ ſina lāed.

20. Jehsōs kīhtis tāmmon: ne rebihṭōn umahṭō ōhṭōd, un ne lihndōdōn touwō allō umahṭō peſahd; ſie riſchtihg puogan āb uo, kuſ ta entſch pāhdō wōiſk māſō paṣnda.

21. Un ūſch muh tām oppijīſt kīhtis tāmmon: iſahnd, wehṭ minnōn lāedō un jedlōm entſch iſa jara matō.

22. Bet Jehsōs kīhtis tāmmon: tuł ſina min ūhniſ, un laſ ne kuolōnōd entſch kuolindi matahgōd.

23. Un ta aſtihs ſieſō laiſō, un tām oppijid leſchṭō tām ūhniſ.

24. Un wan, ſis nuhſis ūſch ſuhr tohwaſ jāra pāhlō, nei ku ſa ſe lāja lainiſt ſai pahrwōttōd; un ta magihš.

25. Un tām oppijid aſtihṣt tām juhrō un wirttiſt tāhnda un kīhtiſt: iſahnd āptō mādōn, mehg lāemō ūkō.

26. Siſ ta kīhtis nāntōn: tehg piſchkiſ uškōks! miſch perahſt tehg uotō nei ahrgad? — Un ta nuhſis ūlſō, un nutihš ſie tuhl un jāra paikōł; ſis ei itt wagahſk.

27. Bet ne rouſ imlōſ kīhtiſt: miſ ſe um pa mies, ku tāmmon tuhl un jāra kuhldſōd umahṭō?

28. Un ta tuł tuola puolō ſeda jarrō ſieſō Gergeſener ka-
bahlō. Siſ juoſchkiſt tāmmon waſtō kaſch kurehſt apiftōd, ka-
hlmiſt tulđſō, wāggi grinahd, nei ku mitt ūſch iſ wōi ſeda rekkō kādō.

29. Un wan, ne rāwķōs kīhtīst: o Jēhšōs, ša jumahl puoga! mīš teggō mādōn fīnķōks um? wōi ša uod fīhdō tund meidi muotšchōm jedlōm aigō?

30. Sāhlōō kougōn wot ūfšch fuh̄r bara figdi kāra-māšō.

31. Sīs pālīst ne kurehd tāhnda un kīhtīst: ašch ša tād meidi ulš aijō, šīs weh̄t mādōn šiesō figahd-barrō ailō.

32. Un ta kīhtīs: legid. — Sīs lefšchtō ne ulšō un ailīst šiesō figahd-barrō, un wan, ama še figahd-bara ailīs kuolta pāhlō jarrō un upahndīst jara šiesō webdō.

33. Un ne kāra-pāintōd ailīst un lefšchtō šiesō jahlgabō un kīhtīst šie tūkkīsch, un mīš ne kurehst apīšōdōšs wot fuggōn.

34. Un wan, šīs lefšchtō amahd pilšahtnīkahd ulšō Jēhšōn waštō. Un ku ne tāhnda nāīstō, pālīst ne tāhnda, ku las ta lāf nānt māstō jara.

IX Jag.

1. Sīs ta astīhs šiesō laiijō un lefšch ūt šīela puolō, un tuf entšch jahlgabō.

2. Un wan, šīs ne tuoitō tām juhrō ūhd melmen-tōblīs, še wot lowahl māšō. Ku ni Jēhšōs nānt uskō nāīs, kīhtīs ta šie melmen-tōblīšōn: wōta druofch fūdahm, min puoga, šin patuhd umah̄tō fīnnōn jara jettōd.

3. Un wan, āralīst neīšchti feh̄ra opah̄tijīst rōkahndīst īhšch entšch wāīšō: še fīelfschtab jumahlō.

4. Ku Jēhšōs nānt mōtkīdi nāīs, ta kīhtīs: mīfšch perahst teh̄g mōtlōt nei āb juwīhst entšch fūdahmōš?

5. Mīs um jo kewahm, kīhtō „šīn umah̄tō šīn patuhd jara jettōd“ aga kīhtō „nuhš ūlšō un kār“?

6. Ku las teh̄g tīedōgōd, ku šie rīsch̄tīhng puogan um joudō mā pāhl patīdi jara laskō, — šīs ta kīhtīs šie rujah̄n: nuhš ūlšō, wōta entšch lowa un le kuodai.

7. Un še nuhšīs ūlšō un lefšch kuodai.

8. Ku ne rouf šeda nāīstō, šīs ne imlīst un jumahlōn ouwō ahndīst, šīs šellīst joudō wot šie rīsch̄tīhngōn andōn.

9. Un ku Jeshös fählbö jara lefch, fis ta näis ühd rishhtihng toft wõtahmis juhrfö istahni, nim Matteus, un kistis tämmön: fäe minnön ühnis. — Un ta nuhsis ülsö un lefch tämmön ühnis.

10. Un fe fugihs sien lohda juhrfö istös tām kuodahs, wan fis tuf pähgini toft wõtahjidi un patlist, un istihstö fihno ihfch Jeshöfs un tām oppijidöfs ühnis lohda juhrö.

11. Ku feda ne Waristeröd näistö, fis kistist ne Jeshöst oppijid pählö: miffch perahst tād opahrtiji ne toft wõtahjidöfs un ne patlistöfs kubfö fübö?

12. Ku Jeshös feda kuhlis, ta kistis näntön: tierrodön äb no arschto wajahg, bet ne rujahdön fet.

13. Vegid parihmstis jedspeidi un opigid, mis fe um: min ahrmastöb fählömi un äb oppörd. Ma um (wuob) tund neidi patlist kutföm patihst taggisch kleröm un äb neidi öigisi.

14. Sis siel äigal tukto Jänstö oppijid tām juhrö un kistist: miffch perahst gamuhm mehg un ne Waristeröd nei jennö, un finstö oppijid äb gamuht?

15. Un Jeshös röfahndis nänt pählö nei: fui wöiböd ne fäsgönd-rouf murto nei kohgin, kuntfch fe bruhdgana nänt juhrs um? fe äiga küll lihh, ku fe bruhdgana fäb näntön jara wöttöd, küll ne fis gamuhbö.

16. Äb üfch äb paif wannö ärut ühd lupahstöfs itt uhdstö ärnost; fe lupahst katföb ehnschta jo fie ärn juhrstö jara, un fe ouf fäb jo juhröfs.

17. Äb ka fä waltöd uhsch wihn wanfchi nägis rihstis, uuitis ne rihstöb pörgöböd katfi, un fe wihn ailöb ulf, un ne rihstöb läebod uffö. Bet uhsch wihn fäb uhschi rihstis waltöd, fis ieböd muolmöd kubbö tiehrad.

18. Un ku ta näntöfs nei röfahndis, wan, fis üfch neischti pählift tuf un ehtis tām jeddö mäsö un kistis: min tūdahr paldihn jara fuolön, bet tuf un pan entsch fäd tām pählö, fis ta fäb jellö.

19. Un Jeshös nuhsis ülsö un lefch tämmön ühnis un tām oppijid fa.

20. Un wan, üfch nai, sien kalfch-tuoistön äigast woel wierläemi wond, astihš tagahndö tämmön juhrö un puhstis tām ärnö umböltöfs juhrö;

21. Jo ta fih̄tis ihs̄ch ents̄ch juhrō: koks̄ ſet mā fānd̄ tām
ārñōd̄ juhrō puhtō, ſis mā fāks̄ tierrōks̄.

22. Sis̄ Jeh̄sōs wantlis̄ ūmmer un nāis̄ tāhnda un fih̄tis:
wōta druof̄ch ſūdahm, min tūdahr, ſin uſt um ſinnōn āptōn. —
Un ſe nai ſai tierrōks̄ ſieſō ents̄ch ſtunds̄.

23. Un ku ta ſie pāhlis̄ tubbō tuſ un nāis̄ neidi lūltijidi un
ſeda rouwō mārō,

24. Sis̄ ta fih̄tis nāntōn: legid̄ jara, ſe neitt̄ āb uo jo
kuolōn, ta ſet maguh̄b. — Un ne tāhnda apnagriſt̄.

25. Ku ſe rous̄ wol ulſō aitōd̄, leſ̄ch ta ſihnō ſiſōl un aſihs̄
tām kādō, ſis ſe neitt̄ nuhs̄is̄ ūlſō.

26. Un ſe ouw̄ ſilihs̄ ūt ama ſie mā.

27. Un ku Jeh̄sōs ſāhl̄d̄ jara leſ̄ch, kaitō kaſ̄ch pimbō tām-
mōn tagah̄n, ne rāh̄liſt̄ un fih̄tiſt̄: o ſa Dāwid̄ puoga, apſāhl̄
ūt mād̄!

28. Un ku ta ſieſō kuodō ſiſōl leſ̄ch, ne pimbōd̄ tuk̄tō tām
juhrō, un Jeh̄sōs fih̄tis nāntōn: wōi teh̄g uſkuht̄, ku mā ſeda
tādōn tiedō wōib̄? — Sis̄ ne fih̄tiſt̄ tām̄mōn: kull̄, iſah̄nd̄.

29. Sis̄ ta puhtis̄ ents̄ch kād̄fōks̄ nānt̄ ſih̄lmad̄ juhrō un
fih̄tis: las̄ tādōn ſuguh̄g tād̄ uſt perō.

30. Un nānt̄ ſih̄lmad̄ ſaitō wah̄ldin̄ tiedōd̄. Un Jeh̄sōs wāggi
ſielbis̄ nāntōn jara un fih̄tis: pangid̄ tāhd̄ōl, las̄ āb ūſ̄ch ſeda
ālgō ſāgō tied̄.

31. Bet ne leſ̄ch̄tō jara un teitō tām tietōbōks̄ ama ſie mā
kouti.

32. Ku ne ni wok̄tō jara lāenōd̄, wan, ſis̄ ne tuoitō tām
juhrō ūhd̄ riſ̄ch̄tiſh̄g, ſe wol māhm̄ un kureh̄ſt̄ ap̄iſtōd̄.

33. Un ku ſe kure wol ulſō aitōd̄, ſis̄ rōſah̄ndis̄ ſe māhm̄.
Un ne rous̄ imliſt̄ jara un fih̄tiſt̄: ſe wel āb uo Iſraels̄ āb ku-
nāgid̄ nāedōd̄.

34. Bet ne War̄iſ̄ierid̄ fih̄tiſt̄: ta ajah̄b ne kurehd̄ ulſō leb̄
ſie kurehd̄ pāhlis̄.

35. Un Jeh̄sōs k̄ai ūmmer kouti ām̄ſchi jahlgabis̄ un kūſ̄chi,
opah̄tis̄ nānt̄ opah̄tōks̄-kuodih̄s̄ tiht̄ſch̄tōs̄ ſeda luſ̄ch̄t-opah̄tōk̄ſt̄
ſieſt̄ wāl̄iſ̄ch̄tōk̄ſt̄ un kuoftah̄ntis̄ ama-ſuglimiſi tōbidi un ama-
ſuglimiſi ruidi ſie rouwō wailō.

36. Un ku ta ſeda rouſtō nāis̄, rabah̄gis̄ tām̄mōn ſāhl̄-meh̄ſt̄

üt nânt, jo ne woltö jara pilböd un jara jettöd nei fui ne lam-
böd, kingan paintö äb uo.

37. Sis ta fih̄tis entsch oppijidön: nihtöböks um küll, bet
weittö um nihtijidi.

38. Sie perahst pälagid feda nihtimis isahntö, las ta fätög
töö-tehjidi entsch nihtimis juhrö.

X Sag.

1. Un ta kutsihs entsch kaksch-tuoftön oppijid entsch juhrö,
un ahndis nântön joudö üt ne äb juwahd jengöd, las ne nânt
ajahgöd ulsö un kuostahntögöd ama-fuglimist többö un ama-
fuglimist ruijö.

2. Un sie käd-tuoftön apustit nimuhd umah̄tö ne: se ehschmi
um Sihman, kis nuttöd fäb Peh̄tör, un Andröks, tām wet;
Jahkōb Zebedeu puoga, un Jān, tām wet;

3. Wih̄lip un Bartolomeus; Tuomōs un Matteus se
muitnika; Jahkōb, Alweu puoga; Lebeus löiga-nimföks Tadeus.

4. Sihman Rahnaft un Juhdas Iskariot, kis tām jara
ahndis.

5. Nânt kaksch-tuoftön Jeshōs fätis, pan nântön un fih̄-
tis: älgid legid paganöd ref pählö un älgid fiesö Samariter
jahlgabö.

6. Legid set ne Israel kuodahst jara kaddönöd lamböd juhrö.

7. Legid un tihtschtigid un fih̄tigid: se touwö wälisch̄töks
um tähnö leh̄schgöl juhrö tund.

8. Tiegid ne rujahd tierröks, puhtstigid neidi spitah̄ligidi
(froipisi), wirktigid neidi kuolindi ülsö, ajahgid furidi ulsö; ilmö
tehg uotö sie fānöd, un ilmö ahndagid ka.

9. Älgid pidahgid kulbō, äb öbdō, äb waskō entsch nih̄nis,

10. Äb ka ref-kuottö ref pählö, äb kaksch ammō, äb kengi,
äb mingist fowwō; jega üf̄sch töö-teh̄ji um jo küll entsch tuoitög
währts.

11. Ku teh̄g mingis jahlgabö aga küllö läetö, fis kuhldigid
tehg, wöi fähl wolks mingi, kis wolks währts, un sie juhrö
iegid kuntsch teh̄g fählb jara läetö.

12. Kus tehg mingis tubbõ fíſöl lætõ, tehrintigid ſeda,

13. Un aſch ſe kuoda währts um, fíſ tãd mier üt ſie tuluhb, aſch ſe äb uo währts, fíſ tãd mier tegihſ fierõb tãd juhrõ taggiſch.

14. Un ku mingi teidi äb tã piemõrtõ äb ka tãd fõndi kuhldõ, fíſ legid fíeſt kuodahſt aga jahlgabõſt ulſõ un röptahgid ſie põrm ka entſch jahlgab juhrſt jara.

15. Tuodihſt ma tãdõn fíhtõb: ſie Sodom un Gomorra mã rouwõn lihþ jo ſewahmſtis fíhtlõmiſ pãhwal äb ku ſellif jahlgabõn.

16. Wan, ma fãtõb tãd nefu lambõd ſuduhib wailõ; ſie perahſt wolgid ſowahl nefu uiſkad un bãs wiltibt nefu palahndõſt.

17. Woidagid ehntſchta ſie rouw jedſtõ, jo ne teidi nuoahndabõd entſch fíhtlõmiſ-kuodihſ un peſſahbõd teidi entſch opah-
tõſ-kuodihſ.

18. Un tehg fãtõ wãliſſchijid un fõhnigõd jedbõ wiþbõd min perahſt uãntõn un ne paganõdõn pa tãhdõl pandõbõſ.

19. Ku ne ni teidi nuoahndabõd, fíſ älgid murtigid, kui aga miſ tãdõn lihþ rõkahndõ; jo fíeſ entſch ſtundſõ fãb tãdõn antõd, miſ tãdõn lihþ rõkahndõ.

20. Jo tehg äd notõ ne, fíſ fãhl rõkahndõb, bet tãd iſa um, fíſ leb tãd rõkahndõb.

21. Sãhl ütſch wet ahndab ſie tuoif wet jara, laſ tãmmõn fãgõ tutkahm tiedõd, un ſe iſa ſie puoga, un ne lapſt nuþſõbõd waſtõ entſch wanbiſt un nãwõbõd nãnt jara.

22. Un tãdõn lihþ ienihõd fãdõ jegahſt mieſt min nim perahſt; fíſ lopahndõſt fãniſt kahndatõb, ſe fãb iggõſ iſglaiþbõd.

23. Uſch ne teidi ühdſ jahlgabõſ gremuhbõd, fíſ urgigid tuoifõ. Tuodihſt ma tãdõn fíhtõb, tehg äd johdat ne Iſrael jahlgabõd leb læd, kuntſch ſe riſchtihng puoga tuluhb.

24. Se oppiji äb uo ülihm äb ku tãm opahþiji, äb ka pahſkali äb uo ülihm äb ku tãm iſahnd.

25. Se um oppijin füll, ku ta fãb itt kui tãm opahþiji, un ſe pahſkali itt kui tãm iſahnd; ku ne ſeda kuoda-iſahnt umahþõ Belzebulõſ nuttõnd, kui pãhgin emihn fíſ wel tãm aimõ?

26. Sie perahſt älgid fãhrtagid tehg neiſchti. Jo äb mi-

dahgid äb uo jara gläbdöd, fu fe ulsö äb tuls, un äb midahgid äb uo nei fallis, fu fe äb fäts tietöböks.

27. Mis mina tädön fihtöb pindös, feda röfahndigid walsö, un mis tehg fuorrö kuhlöt, feda fihtigid katuhft pählö.

28. Un älgid fahrtagid tehg neifhti, kis sie leja tapahböd un feda jengö äb wöit tappö; fahrtagid jemmit fienst, kis leja un jeng wöib jara riffö ettö.

29. Wöi äb fat katsch wermlinfist üt ühd schilling wosöd? fiegid perahft äb üfsch neifhti äb fada mäsö bäs täd issö.

30. Aga fa täd ibuhft täd pähd pählö tükfisch umahto jara lugdöd.

31. Sie perahft älgid fahrtagid; tehg uotö parihmöd äb fu pähgin wermlinfist.

32. Sis ni kis mihnda tapahrdöb rouwö jedö, feda ma täb tapahrdö entsch isa jedö, kis touwis um.

33. Bet kis mihnda jara fiöldöb sie rouwö jedö, feda ma täb fa jara fiöldö entsch isa jedö, kis touwis um.

34. Älgid mötligid, fu ma um (wuob) tund miero fätöm mä pählö; ma äb uo tund miero tuom bet möhfö.

35. Ma um (wuob) tund feda rischtihgt ertöm wastö täm issö un feda tüdahrt wastö täm jemmö un feda minnö wastö täm mie jemmö.

36. Un rischtihng iegrumahntahd lihöd täm entsch kārandrouf.

37. Kis entsch issö aga jemmö emihn ahrmastöb äb fu mihnda, fe äb uo min währts; un kis entsch puwigö aga tüdahrtö emihn ahrmastöb äb fu mihnda, fe äb uo min währts;

38. Un kis entsch rischto entsch pählö äb wöta un minnön äb läe tagahn, fe äb uo min währts.

39. Kis entsch jelahmis liedab, sien ta kaduhb, un fingan ummö jelahmi min perahft kaduhb, fe täm liedab.

40. Kis teidi uswötahb, fe uswötahb mihnda, un kis mihnda uswötahb, fe uswötahb feda, kis mihnda um fätön.

41. Kis ühtö prawletö uswötahb prawiet nims, fe prawiet pahlfä fäb; kis öigis uswötahb öigis nims, fe öigis pahlfä fäb.

42. Un kis ühtö neifhti ama pischihmist fet ühd kruhs

kühlma wedföfs juotöb fie perahst, ku tämmön oppijis nim um, tuodihst ma tädön fihetöb, ku sien ummō pahska äb fad.

XI Jag.

1. Un se fugihš, ku Jehsös wol loptön ummō kahd-tuoistön oppijin pawehlö, fis lefšch ta fähldö jara opahetm un tihtšchötm nänt jahlgabis.

2. Un ku Jān wisahš wolbs neidi Kristö tüödi kuhlis, fätis ta kaffch entsch oppijist,

3. Un pan fienst küssöm: wöi fa uod se, kingan um tulmist, aga lihb mädön muhdö wödlö?

4. Jehsös atrökahndis näntön un fihetis: legid un fihetigid Jānön feda, mis tehg näetö un kuhlöt.

5. Ne pindöd näeböd, ne fleschahd fäeböd, ne spitahligöd (kroipist) fäböd puhdöfs, ne kurlist kuhlödöd, ne kuolönöd nuhsöböd ulsö, un ne fantidön fäb se lufcht-föna tietöböfs tiedöd.

6. Un wondst um se, fis min perahst patuhd fisöl äb fada.

7. Ku ne ni jara lefšchö, fis Jehsös ührgis rökahnd fie rouw pählö Jānst: mis tehg uotö läenöd wantlöm tüijö mäsö? wöi mingist ruögöft, mis tuhl fihnö un tähnö ältab?

8. Aga mis tehg lefšchö fihnö wantlöm? wöi tehg täfchö mingist rischtihngtö piemdis ärnis näed? wan, fis piemdidi ärne pidahböd, umahetö köhnig kuodihš.

9. Aga mis tehg uotö läenöd wantlöm? wöi tehg täfchö mingist prawietö näed? ne, ma tädön fihetöb, se um wel emihn ku prawiet.

10. Se jo um se ihšch, kingat pihlöd kehtratöd: wan, ma fätöb ummō engöl fin jeddö, kingan lihb fie ref fin jedstö wafmöfs teffö.

11. Tuodihst ma tädön fihetöb, ämschti neifchti, fis naifchti umahet sündönöd, äb uo äb üfšch nuhsön, fis fuhrimi wolfs äb ku Jān se rischtiji; bet se, fis pischtihmi um touwö wälifschetöf-fös, se um fuhrim äb ku ta.

12. Sie rischtijis Jān äigast fihdö fänist kahndatöb se touwö

wäliffchtöfs wäglis fiföl tiffimift, un fis wäglis tifuhböd, ne feda fäböd.

13. Umahd jeddöpeidi fihrijid un ne jumahl pandöfft Jänö fänift umahdö opahdönöd fiefst, mis wol tulbö.

14. Un afch tehg tätö feda piwöttö, ta um Elijas, fingan wol tulfmift.

15. Ringan fuohrad umahdö fufhdöböfs, fe las fuhlög.

16. Mis afcha juhrö minnön lihß feda rouftö tafahntö? ta um tafahntöb ne lapft juhrö, fis törg pählö iftahböd un nutahböd ne muhnt fellift pählö,

17. Un fihdöböd: mehg uomö tädön lültönöd, un tehg äd uotö dantfchönöd; mehg uomö tädön faibönöd, un tehg äd uotö itfönöd.

18. Jän um tund, is ta füö is fa juo, un ne fihdöböd: tämmön um fe fure.

19. Se rifchtihng puoga um tund, flüß un juoh, un ne fihdöböd: wan, üfßch rifchtihng, fis nielfji um un wißn raifßji, ne toff-wötahjiddön un patlifßön biedörs! fe fowahlöfön lihß öigiftöddön fädö neifßti entfch läpßchift.

20. Sis ta ührgis neidi jahlgabidi fuwimö, fuf täm immötüöd ama emihnwoltö nuofuggönöd, fune iftuotö patihß atkfierönöd.

21. Woi fin, Korazin! woi fin, Betfaida! fu Tihrös un Sihdans ne imuhd wolffßö nuofuggönöd, mis täd wail umahdö nuofuggönöd, fis ne wolffßö jeds aigö fuotihß un tuhögö fifahl patihß jara-fierdöfs tienöd.

22. Sie perahß ma tädön fihdöb, Tihrön un Sihdanön jo fawämßtis lihß fühltimis pähwal äb fu tädön.

23. Un fa, Kapernaum, fis fa uod fuhröfs nuhßön touwö fänift, fa fäd eff fänift mäsö lüftöd, jo fu Sodomös ne imuhd wolffßö nuofuggönöd, mis fin juhrö umahdö nuofuggönöd, fis ta wel tämpö wolfs iend;

24. Sie perahß ma tädön fihdöb, fie Sodom män parihmßtis lihß fühltimis pähwal äb fu finnön.

25. Sies entfch äigas Jeshös atröfahndis un fihdis: ma fihnda tenuhß, täti, touwö un mä ifahnd, fu fa neidi afchdi äd uo fawahlöddön un moißligöddön tietöböfs andön, un neidi äb-moißligöddön uod tietöböfs tiend.

26. Tuodihst, tāti, nei še um fin jedst juwihst miel perro wond.

27. Amahd aschahd umahdō min fāddō antōd min isahst, un āb ūfch āb tund feda puoigō fu fet še tāti ūhd, un āb ūfch āb tund feda issō fu fet še puoga ūhd, un fingan še puoga tāb tietōbōks tiedō.

28. Tulgid tāhnō min juhrō amahd, fis tehg lāhlamd fūdahmōks un kahndamt tāhdōd uotō, ma tāb teidi fawahmtō.

29. Wōtahgid min kahndam entfch pāhlō un opigid minstō, jo ma um (wuob) tafa-mieli un amahst fūdahmōst mabahl, fis tehg fawahmtō liedatō entfch jengōdōn.

30. Min iggōs um piemdō, un min kahndam um fawahm.

XII Sag.

1. Sies entfch āigas Jeshōs fāi pūwahn pāhwan leb wihta un tāmst oppijid tāschtō fūdōd un ūhrgist pāhtist fatfō un fūdō.

2. Ku ne Warisierōd feda nāistō, fihrist ne tāmmon: wan, finstō oppijid tiebōd, mis āb fāhdō pūwahn pāhwan tied.

3. Un ta fihrist nāntōn: wōi tehg ād uotō luggōnōd, mis Dāwid um tiend, fu ta un ne, fis tām ūhnis wotō, tāschtō fūdō?

4. Ku ta fiesō jumahl fuoddō lefch un fōi neidi jeddō pandōb leibdi, mis tāmmon is fāhdō fūdōd is fa nāntōn, fis tām ūhnis wotō, fet fu ne pāpīhdōn ūhd?

5. Aga wōi tehg ād uotō luggōnōd jumahl kehraft, fu ne pāpīhd pūwachi pāwachi pūwachi fuodihš fie pūwa pāhwa ūt astahbōd un āb fūhlift umahdō?

6. Bet ma tādōn fihdōb, fu še, fis fihd um, še um emihn āb fu pūwa fuoda.

7. Ku tehg tiedōfst, mis še um „min um juwa meht fāhlōmist āb fugid oppōrst“, fis tehg āb wolkstō fuoimōnōd neidi āb fūhlift.

8. Se rischtihng puoga um isahnd ūt fie pūwa pāhwa fa.

9. Un ta lefch fāhlōd jara un tuf nānt pūwmō fuoddō.

10. Un wan, fählö wof üßsch rißhtihng, fien wof jara fuijōn käißch. Un ne küßht: wöi fe um fa öigiz, püwahn pähwan arßchtō? — Ku ne tähnda apfaiböfft.

11. Bet ta fihtis nāntōn: fīs um teißhti, fingan lahmbas um, fu fe tämmōn fadahßs püwahn pähwan oufō, wöi fe äb ofs affōn tām wißō un äb ofs weddōn fie ulfō?

12. Kui pähgin emihn um rißhtihng äb fu lahmbas? Sie perahßt wöib püwßchi päwßchi juwwō tied.

13. Sis ta fihtis fie rißhtihng pählō: went ulfō entßch fād. — Un ta wentis fie ulfō, un ta fai tämmōn tegihß tierrōßs nei ihßch nefu fe tuoi.

14. Sis ne Warißierōd leßchtō ulfō un pidihßt nōwwō üt tām, fu ne wöißtō tähnda jara loptō.

15. Ku Jeshōß feda fai muoißtō, leßch ta jara fählō. Un tämmōn leßch pähgin roußtō ühnis, un ta tei nānt amahd tierrōßs.

16. Un ta fuondis nāntōn, las ne tähnda tietōbōßs älgōd tiegōd.

17. Ku las täwtōd fāgō, mis um fihtōd leb fie prawiet Jesaija, fīs nei rōfahndōß:

18. Wan, fe um min pahßkali, fiddō ma um isnäend, un min ahrmas, fingan juhrō min jengōn juwa meht um; ma tāb ummō jeng tām pählō pahnda, un fe tihtßchtōß fie rouwōn, mis tuoißch um.

19. Ta äb küßahßtō äb fa rāhßtō un äb üßsch äb fuhl refuht pählō tām üöldō.

20. Sie jara strōmptōd ruogō ta fattī äb muhrda, un fie tuhgiß dakt ta jara äb küßtahnt, kuntßch ta nuotieb fie öigifōn fie wißndig.

21. Un ne paganōd tām fōna pählō luotōbōd.

22. Sis üßsch furehßt apißtōd fai tām juhrō tuodōd, fe wof fogdō un mähm, un ta tei tām tierrōßs, nei fu fe fogdō un mähm nāis un rōfahndis.

23. Un ama rous ādahgiß jara un fihtift: wöi fe äb uo Dāwid puoga?

24. Bet ne Warißierōd feda fuhlōß fihtift: fe muitis äb aja ne fureht ulfō fu fet leb Belzebub, fureht pählis.

• 25. Jehsös muoistis nānt mötšidi un fihtis nāntōn: jega ūšch wālikšchtōks, mis entšch wailō ienaidō šāb, še lāeb uffō, un jega ūšch jahlgab aga kuoda, mis entšch wailō ienaidōs, āb wōi pihlōfi wolda.

26. Jo ku ūšch kure tuoif ulsō ajahb, šis ne umahtō rihd-
lōmis ihšch entšchōks; kui wōib šis nānt wālikšchtōks pihlō?

27. Kui šis ni mina ajahšs ulsō ne kurehd leb Belzebul, leb kinga šis tād lapst neidi ulsō ajahbōd? — Sie perahst ne lihbōd tād fūhljijō.

28. Bet ašch ma leb jumahl joud ne kurehd ulsō ajahb, šis jo um še jumahl wālikšchtōks tād juhrō tund.

29. Aga kui wōib ūšch wāggi mies tuoif wāggis mie kuoddō lāeb un tām kuod-ašchahd jara wōttō, ašch ta jedlōm āb lih šie wāggis mie wiššō fiddōn un šis tām ašchahd jara raiskōb?

30. Kis āb uo mintōks, še um waštō mihnda, un kis min-
tōks āb kuorrō kubhō, še pillōb jara.

31. Sie perahst ma tādōn fihtōb: amahd patuhd un ūoi-
mōmist šābōd rišchtihgōn pieantōd, bet ūoi-mōmi waštō feda pūmwō jengō še āb šā rouwōn pieantōd.

32. Un ku šis midahgid rōkahndōb waštō feda rišchtihg
puoigō, šien še šāb pieantōd, bet šis midahgid rōkahndōb waštō
feda pūmwō jengō, šien še āb šā pieantōd āb šies āb ša tulbōs
āigas.

33. Ašch tehg štahdōt ūhd juwa puh, šis ta kafahtōb juwbi
kafidi, aga pangid ūhd iemāhrgōn puh, šis ša ne kafud lihbōd
āb juwahd, jo še puh šāb tuntōd kafuhd juhršō.

34. Tehg uiska fūndōks! kui tehg wōitō juwō rōkahndō
blāhdōd woldōs? Mis ašchahst še fūdahm um tāwsch, šiestō ša še
šuh rōkahndōb.

35. Juwa rišchtihg ahndab juwahst fūdahm wihtast ulsō
midahgid juwō, un wija rišchtihg ahndab entšch wijahst
wihtast ulsō wijjō.

36. Bet mina tādōn fihtōb, ku ūš jega ūhd ilmo šōna, mis
ne rouf rōkahndōbōd, nāntōn lihb atkuostahmist ahndamist fūht-
lōmis pāhwan.

37. Jo šin šōnahd perō ša šād ōigistōd un šin šōnahd perō
ša šād jara kātōd.

38. Sis atröfahndist muhdi neishti kehra opahtijist un Waristierist un kistist: opahthji, mehgh tämō fin fādftō mingis tähd näed.

39. Sis ta atröfahndis un kistis nāntōn: se wija un lohlatöfst muhrdaji sug tähtō wotfchuhb, un nāntōn āb fā āb ühtō tähtō antōd ku fet se prawiet Jona tähd.

40. Jo nei ku Jonas wol kuolm päwwō un kuolm üdōd fuhr kala magfō, nei se rischtihng puoga fa kuolm päwwō un kuolm üdōd lihb mā fülfsō.

41. Ne Ninive rouf nuhsfōbōd pastahr pähwa fūhsfō wastō feda roufstō, un kuodfchtōbōd fie jara, jo ne umahfō patihst atfierōnōd Jona fōna perahst, un wan, fihd um jemmit āb ku Jonas.

42. Se köhnig jemahnd pähwa fūdahm puolōd nuhsfōb pastahr pähwa fūhsfō wastō feda roust un kuodfchtōb fie jara, jo se um mā tutfahmst tund Salaman kowahlsfō kuhldōm, un wan, fihd um jemmit āb ku Salaman.

43. Ku se āb puhdōs jeng um fiesfō rischtihngōst ulfō lāend, fis ta firuhb leb ne kuhjad kuofchōd, wotfchuhb nowahfō un āb liedā feda.

44. Sis ta rōfahndōb: ma tāb taggisch fier entfch kuoda puolō, kust ma um ulfō tund. — Un ku ta tuluhb, fis ta fie liedab tūja, luhdfōks puhfōd un knasfchōks tiedōd.

45. Sis ta läeb un wōtahb wel feis jengō entfchōn ühnis, fis jo wihjist umahfō āb ku ta ihfch; un ku ne fis fihndō fisöl läebōd, fis ne jelahbōd fāhlō, un perō fāb se rischtihngōks jo kibdist āb ku ehfchmōks. Nei ihfch lihb fa fie wihjis rouwōn lihdō.

46. Ku ta wel nei fie rouw pählō rōfahndis, wan, fis pihlist tām jema un tām welihd ullōpeidi, ne tāschtō tāmōks rōfahnd.

47. Sis üfch kistis tāmōn: wan, fin jema un fin welihd umahfō ullō un tābōd fintōks rōfahnd.

48. Un ta kistis fien, fis nei wol rōfahndōn: fis um min jema un fis umahfō min welihd?

49. Un ta wentis entfch fād ulfō üt entfch oppijid un kistis: wan min jema un min welihd.

50. Ne fīs min touwō tāti miel perrō tiebōd, ne ihsch umahōtō minnōn wet, fōsahr un jema.

XIII Sag.

1. Sies entsch pāhwas Jeshōs lefch kuondōst ulsō un istihš rahnda pāhlō māsō.

2. Un fīs tul pāhgin roust tām juhrō, nei ku ta astihš ūhdō laiō un istihš, un ama rous pihlist rahnda pāhlō.

3. Un ta jennō nānt pāhlō rōkahndis leb tasahndōfst un fih̄tis: wan, ūfch fūhlaji lefch fūhlam.

4. Un tāmmon kullōs fies̄t fientōst muh fadihs ref aigō, fīs tukto ne lihndōd un fōitō fie jara.

5. Un muh fadihs kiwihd pāhlō, kus weitō mād wot, un ta kull pakahnd idihš ūlsō fie perahst, ku ta is uo tōwahldō mā fīfah̄l;

6. Bet ku fe pāhwa wot fargōn, fīs fe weimis jara fie perahst, ku tāmmon is uo juhrō, un ta kuhjis jara.

7. Muh fadihs erschōd wailō, un ne erschōd fah̄st fuhrōks un lāhmatist fie jara.

8. Bet muh fadihs juwa mā pāhlō un fah̄stis wiffo, muh fada fōhrdalist, muh kuhd kumdō fōhrdalist un muh kuolm kumdō fōhrdalist.

9. Kien kuohrad umahōtō kuhldōbōks, las fe kuhlōg.

10. Un ne oppijid lefchōtō tām juhrō un kūfist: mifch perahst fa nānt pāhlō leb tasahndōfst rōkahndōd?

11. Ta atrōkahndis un fih̄tis: tādōn um antōd tiedō neidi fallis pittōd aschdi fies̄t touwō wālifchōtkōst, bet nāntōn fe āb uo antōd.

12. Jo fingan um, fien fāb antōd, ku las tāmmon kull wolgō, bet fien āb uo, fien fāb fa jara wōttōd, mis tāmmon um.

13. Sie perahst ma nāntfōks rōkahndōb leb tasahndōfst, ku ne nāedsō āb nāetō un kuhlōs āb kuhlōt āb fa famuowistah̄t.

14. Un nānt juhrfō lāeb fe Jesaija fih̄tōks tāhdōks, fīs fih̄tōb: kuohradōks teh̄g kuhlōt, bet ād famuowistah̄t, un nāedsōd fih̄lmadōks teh̄g nāet, bet ād nuomanuh̄t.

15. Nei sie rouw fūdahmōd umahťō jara tuimōnd, un fuoh-
rist ne umahťō pakurlist un umahťō ummō fihlmad wiſſō tienōd,
nei ku ne fihlmadōfs āb nāet un fuohradōfs āb fuhlōt un fū-
dahmōfs āb muoiftaht, āb ſa atkierōt, ku ma neidi arſchtōfs.

16. Wondſōd umahťō tād fihlmad, ku ne nāebōd, un tād
fuohrad, ku ne fuhlōbōd.

17. Jo tuodihſt ma tādōn fihtōb, jennō prawietidi un ōigifi
rouſt umahťō tānōd nāebō, miſ tehg nāetō, un āb uotō ſeda
nāenōd, un fuhlō, miſ tehg fuhlōt, un āb uotō ſeda fuhlōnōd.

18. Sis fuhligid ni tehg ſeda fihtōmiſt ſieſťō kühlaſiſt.

19. Ku ſis ſeda ſōnnō ſieſt touwō wāliffchtōfsōt fuhlōb un
āb ſamuwiſta, ſis tuluhb ſe kure un tōmbōb ſe jara, miſ tām
fūdahmō um kühlatōd; ſe um ſe, miſ ref aigō um kühlatōd.

20. Bet ſe, miſ ſie kiwliniſ pählō um kühlatōd, ſe um ſe,
ku mingi ſeda ſōnnō fuhlōb un ūldihn luſchtōfs ſawōtahb;

21. Bet tāmmon āb uo juhrťō ihſch entſchōn, un mingiſ
āiga ta um uſfli. Ku ni wigahd un wājad nuhſōbōd ſie ſōna
perahſt, ſis ta pakahnd patuhd fiſōl ſadahb.

22. Bet ſe, miſ erſchťōd wailō um kühlatōd, ſe um ſe, ku
mingi ſeda ſōnnō fuhlōb, un ſe murlimi jelahmi ſieſťō ihlmas un
ſe riſkus wiltib lāhmatōbōd ſie ſōna jara, un ſe ſiemť āb ahnda
āb mingiſt wiſſō.

23. Bet ſe, miſ juwō māsō um kühlatōd, ſe um ſe, ſis
ſeda ſōnnō fuhlōb un ſamuwiſtahb, un tieb nei juwō wiſſō,
muh ſada kōhrdalift, muh kuhd kūmdō kōhrdalift un muh kuolm
kūmdō kōhrdalift.

24. Wel muh taſahndōfs ta nāntōn niſchis un fihtis: ſe
touwō wāliffchtōfs um nei ku mingi riſchtihng, ſis juwō ſiemťō
entſch nurmō kühliſ.

25. Sis, ku ne rouſ magihſt, tuſ tām iegrumahnika un
kühliſ kibdidi aindi ne niſōd ſeggō un leſſch jara.

26. Ku ni ſe woruhſ ſaſihs un wihta jappihs, ſis fugihs
ſe āb juwa āina ſa ſihnō.

27. Sis leſſchťō ne puoſchid ſie peri-mie juhrťō un fihtiſt:
iſahnd, wōi ſa ād uo juwō ſiemťō entſch māsō küllōn? kuſt ſe
āb juwa āina nm ſihnō nuhſōn?

28. Ta fihtis nāntōn: ſie um ſe iegrumahnika tiend. —

Sis kichtist ne puoschid: wöi fa tād, ku mehğ läeffmō un kirkuf-
fōm sie ulf?

29. Ta kichtis: āb, ku tehğ neidi nifidi fa ühnis ād kaktōt
ulfo, tādōn nei feda āb juwwo ainō kirkōs.

30. Las ne muolmōd kubfo kasahgōd nihtōb āiga fānist; un
nihtōb āigal ma tād ne nihtijidōn kichtō: fuorrigid ehschmōks sie
āb juwa āina un fidahgid sie kufchtis, fe um jara küttōb; ne
nisfo fuorrigid un wihgid min kühnō.

31. Wel muh tafahndōks ta nāntōn nihschis un kichtis: fe
touwō wālikfschtōks um nei ihfch nefu üfch finap-groundōs, mis
üfch rischtihng wōtihs un kühlis entfch māsō.

32. Se küll um fe pifchtihmi amahst fiemtōst, bet ku ta
lihō ülfō kassōn, fis ta um fe fuhrimi ne nātōd fegahs un um
nefu üfch puh, nei ku ne lihndōd touwō aldo tulbōd un pefdi
tiebōd tām ofsihs.

33. Wel muh kichtōmis ta nāntōn kichtis: fe touwō wālikfsch-
tōks um tafahntōb apahstōks juhrō, mis üfch nai wōtihs un
fegihō fegahmōl kuolm wakfo jouwdi, kuntfch fe tükfich fa-
apahndis.

34. Ammō fellist Jeshōs rōfahndis sie rouw pählō leb ta-
fahndōfst, un bās tafahndifchi ta nāntōn is kicht itt is midahgid.

35. Ku las tāwtōd fāgō, mis rōfahntōd um leb sie prawiet,
fis kichtōb: ma tād ummō fuh wahldinfch tiedō leb tafahndōfst,
ma isrōfahndōb aschdi, mis fienst ihlma ürgandōfōst umahst jara
wardōd wonōd.

36. Sis Jeshōs lastihs sie rouw entfch juhrst jara un
lefch kuodai. Un tām oppijid astihst tām juhrō un kichtist:
isnihschō mādōn sie kichtōks fienst āb juwahst āinast mā pählō.

37. Un ta atkuostihs un nānt pählō kichtis: fe rischtihng
puoga um fe, fis juwwo fiemtō kühlab.

38. Se mā um fe ihlma, fe juwa fiemt umahstō sie touwō
wālikfschtōks lapst, fe āb juwa āina umahstō ne wihjist rous.

39. Un fe iegrumahnika, fis neidi kühlab, um fe kure, fe
nihtōb āiga um sie ihlma lopahndōks tutfahm, un ne nihtijid
umahstō ne engōld.

40. Nei kui ni fe āb juwa āina fāb kubbo kuordōd un tul-
fōks jara küttōd, nei fa fuguhb sie ihlma lopahndōks tutfahm.

41. Se riſchtihng puoga fātōb entſch engōld, un ne fuor-rōbōd tām wālſchtōſtōſt ama āb juwa un nānt, ſis āb ōigift tiebōd,

42. Un ehtabōd nānt palahbō aijō, fāhlō lihb ullimi un ambōd dōrſchōmi.

43. Sis ne ōigift paiſtahbōd nei kui ſe pāhwa entſch ija wālſchtōſtōſs. Kien fuohrad umahitō kuhlōſōd, las ſe kuhlōg.

44. Wel ſe touwō wālſchtōſs um nei ihſch neku ūſſch māsō jara glābbōd wihta, mis ūſſch riſchtihng liedis un pidihſ ſallis; un luſchtihgōl ūt ſie ta lāeb un mühb jara tūſſiſch, mis tāmmon um, un woſtahb ſie mā.

45. Wel ſe touwō wālſchtōſs um taſahntōb ūhd kōhp-mie juhrō, ſis juwdi ekmidi wotſchiſs.

46. Un ku ta ūhd tōwrō ekmo liedis, ſis ta leſſch un mühſch tūſſiſch jara, mis tāmmon wot, un woſtiſs ſie.

47. Wel ſe touwō wālſchtōſs um wōrgō juhrō taſahntōb, mis merrō fāb eitōd un āmtiſi ſakdi wejuh.

48. Ku ſe ſis wot tāwſch, ſis ne wedihſt tām ulſō, un māsō iſtōnōd fuorrōbōd ne juwahd kalahd kubbō rihtōd ſiſōl, bet ne jara māhrgōnōd ehtabōd jara.

49. Nei ihſch ſe ſie ihlma lopahndokſōl ſa lihb; ne engōld lāebōd ulſō un ehtabōd ne āb ōigift ne ōigift ſegahſt ulſō,

50. Un ehtabōd nānt palahbō aijō, fāhl lihb ullimi un ambōd dōrſchōmi.

51. Un Jehſōs kūſihſ nānt kādſtō: wōi tehg ſie tūſſiſch ſamuoſtaht? — Ne kichtiſt: ne, iſahnd.

52. Sis ta kichtiſ: ſie perahſt jega ūſſch kehra opahiti, ſis um touwō wālſchtōſs pāhlō opahitōd, um nei ihſch neku ūſſch kuoda iſahnd, ſis entſch wihtaſt tuob jeddō uhtō un wannō.

53. Un ſe ſugihſ, ku Jehſōs ne kichtōſt wot loptōn, leſſch ta fāhlō jara,

54. Un tuſ ummō iſa māsō un opahtiſ neidi nānt opahitōſs kuodihſ nei, ku ne jara ādahgiſt un kichtiſt: kuſt ſien ſelli kowahlus un ſelli joud um tund?

55. Wōi ſe āb uo ūhd timmerman puoga? wōi tām jema āb ſā nuttōd Maria un tām welihd Jahſōb un Jāſes un Sihman un Judas?

56. Un tām sōjahrd, wōi ne āb uotō amahd mād juhrfō?
kust sīs tāmmon se tūkfisch tuluhs?

57. Un ne fadiht patuhd sīsōl tām ahroin. Bet Jeshōs
khtis nāntōn: prawiet āb kusfid āb fā jo weitō guodintōd āb
fu entsch māsō un entsch kuonnō.

58. Un ta fāhlō is tie jennō imdi sie perahst, fu ne ist uskōt.

XIV Jag.

1. Siel āigal Grodōs, ūfisch neishti neishti Juhdō mā wā-
lischijist kuhlis feda rōffō Jeshōst.

2. Un ta rōfahndis ummō puofchid pāhlō: se um Jān se
rischtiji; ta lihb kuolōnist ūlsō nuhsōn, sie perahst ta wōib fellijī
tūddi tied.

3. Grodōs wol jo pand Jānō affōm, fidahm un wissō
panmō, Grodija entsch wet Wihlip naif miel perahst.

4. Jān jo wol tāmmon khtōn: se fin āb fāhdō tāmfofs
lohlatofst pidō.

5. Un ta tāsč tām ama mielfōfs jara tappō, bet ta kahrtis
flest rouwst, ne jo pidihst tāhnda pa ūhd prawietōfs.

6. Bet fu Grodō sūndi-pāhwa fai pittōd, sīs Grodija tū-
dahre dantschis nāntōn jedfō, un se wol Grodōn wāggi miel
perō.

7. Sie perahst ta tōitis tāmmon swehrōs, ta tāb tāmmon
andō, mis ta kūsuhb.

8. Un fu sīs se tūdahre ummō jemahst jedlōmōfs nei wol
isopahtōd, khtis: ahnda minnōn fihdō mingis kouschōs Jān sie
rischtijis pāh.

9. Sis se kōhnig fai murahglisōfs; bet sie swehrōmis pe-
rahst un nānt perahst, sīs tām ūhnis lohda juhrfō istihst pan
ta sie tāmmon ahndam.

10. Un Grodōs fātis, pān Jānōn pāh jara radlōm wisahs woldōs.

11. Un tām pāh fai fihnō tuodōd ūhdō kouschōs un sie
neischfison antōd, un se wihsch sie ummō jemahn.

12. Sis tukto tām oppijid, wōtihst sie leja un matihst tām
jara un tukto un teitō sie Jeshōn tietōbōfs.

13. Ku Jehšōs feda kuhlis, leſſſch ta fählbō jara ühd lāja pählō un tuſ mingis tüijō kabahlō üſſſchügin. Un ne rouſ feda kuhlōnōd leſſſchō jahlgin tämmōn tagahn neiſſchi jahlgabiſt.

14. Un Jehšōs jeddōpeiđi lāeds nāis pähgīn rouſtō, un tämmōn fūdahn ieſählis üt nānt, un ta arſchtis nānt ruidi.

15. Ku ni öhdög ſai, leſſſchō tām oppijid tām juhrō un fihtift: ſe kabahl um tūja, un üd tuluhb pählō; laſſ ſie rouwō entſch juhrſtō jara, laſ ne legōd neiſſchi kſſſchi entſchōn tuoitōgt woſtahm.

16. Jehšōs fihtis nāntōn: nāntōn āb uo jara läemiſt, ahndagid tehg nāntōn fūōdō.

17. Ne fihtift: mādōn āb uo midahgid fihd fu ſet wiſſſch leibō un kaſſſch kaſſō.

18. Un ta fihtis: tuogid minnōn nānt tāhnō.

19. Un ta pan ſie rouwōn māſō iſtahm ſie āina pählō, un ta wōtihs ne wiſſſch leibō un kaſſſch kaſſō, wantlis üſſō touwō pählō, tenihs un muhrdis un ahndis feda leibō ne oppijidōn, un ne oppijid ahndiſt ſie rouwōn.

20. Un ne amahd fōitō un ſaitō maguhd tāhdōſs un wōtihiſt üſſō ne palahd, miſ pählō woſtō ienōd, kaſſſch-tuoiftōn weſſcha tātah.

21. Un neidi woſ wiſſſch tuontō, fiſ woſtō fūōnōd, bās naiſſchi un läpſchi.

22. Un üldihn Jehšōs ajihs entſch oppijid, fu laſ ne aſtahgōd ſieſō laiſō un tām jeddō üt legōd, kuntſch ta ſie rouwō entſch juhrſtō jara laſkuhb.

23. Un fu ta ſie rouwō entſch juhrſtō woſ jara laſtōn, aſtihs ta ühd māg pählō üſſſchügin jumahlſt palam. Un öhdōn ta woſ üſſſchügin fähl.

24. Un ſe laſja ju jāra fūdahmōs woldſō ſai lainiſt eitlōtōd, jo ſe tuht woſ nāntōn waſtō.

25. Sieſ neſtandōs üd-waktſō tuſ Jehšōs nāntōn juhrō jāra pählō kāeds.

26. Un fu fiſ ne oppijid nāiſtō tāhnda jāra pählō kāem, ādahgiſt ne un fihtift: ſe um mingi ſpuoſ. Un ohrift iemſtō.

27. Sieſ üldihn Jehšōs nāntſōſs rōſahndis un fihtis: wolgid druoſchōd, ſe um mina; ālgid ādahgid.

28. Un Behtör atröfahndis tämmön un fihtis: isahnd, aşch fa fe uod, fis weht minnön fin juhrö läed pids wed pählift.

29. Un ta fihtis: tul. Un Behtör astihs läjast ulsö un käi wed pählö, fu las ta Jeshö juhrö sägö.

30. Bet fuhrdö tuhlbö näedsö tämmön ehtis irm, un ührgis waijö un ohris: isahnd, äptö minnön.

31. Jeshös wentis pakahnd entsch käd ulsö, akihs täm wissö un fihtis tämmön: ak fa pişchif usköfs: mişch perahst fa ädahgist?

32. Un ne astihst fiesö laijö, un fe tuht ei wagahfs.

33. Ne, fis fies läjas wolto, tukto un ehtist täm jeddö mäsö un fihtist: tuodihst, fina uod jumahl puoga.

34. Un ne leşchtö fie läjaks üt un tukto Genezaret mäsö.

35. Un fu ne rouf fiesö kabahlös muoistihst tähnda fählö wolmö, fis ne fatist ümmer kouti tiet, un tuoito ama-fuglimişi ruidi täm juhrö.

36. Un pälist tähnda, fu ne fet täm ärnö umböltöfs juhrö wöikfö puhtö, un amahd, fis fihnö juhrö puhtist, fattö tiereröfs.

XV Sag.

1. Sis tukto täm juhrö ne kehra opahtijid un Waristeröd Jerusalemst un fihtist:

2. Mişch perahst finst oppijid tieböd wastö feda wanishmis rouwö ferrö? ne äb pesuht entsch käişchi, fu ne leibö füöbö.

3. Ta atröfahndis un fihtis nantön: mişch perahst fis tehg tietö jumahl pandöfstön wastö entsch kehrad perahst?

4. Jo jumahl um pand un fihtön: finnön lihş issö un jemmö guobint, bet fis ummö issö aga jemmö wändöb, feda lihş mäsö tappö.

5. Bet tehg opahtot, fu fie miş isahn aga jemahn tuluhb andö, fu fie oppörtiji jumahlön fe wollu öigis.

6. Sie perahst fe nei um, fu äb üşch jemmit entsch issö äb fa jemmö äb guobint, un tehg uoto feda wihtö jumahl pandöfs jara jettönöd entsch kehra perahst.

7. Tehg tšchabahd! Jesaijas um ju küll juwihst teiſchti jeddöpeidi tihtſchtön un kichtön:

8. Me rous küpuhböd fet entſch ſuhtöfs min juhrö un entſch uhlöfs fet ne mihnda guodintöböd, bet nänt fudahn um kougön min juhrstö.

9. Bet ilmö ne mihnda ouwſiſt pidahböd, ſie perahſt ku ne äb opahöt äb midahgid muhdö ku fet riſchtihng pawehlimiſt.

10. Un ta kufſihs ſie rouw entſch juhrö un kichtis: kuhldigid un pangid tähdöl.

11. Mis ſuhsö fiſöl läeb, ſe ſeda riſchtihngt jara äb rif. bet ſe, mis ſuhtö ulſö läeb, ſe rikuhb ſie riſchtihng jara.

12. Sis täm oppijid tukto täm juhrö un kichtiſt: wöi ſa ſeda ſa tiedöd, ku ne Warifieröd ſaitö küſiſöfs ſin ſöndi kuhlöſ?

13. Bet ta atröfahndis un kichtis: amahd ſtahdöd, mis min touwö iſa äb uo ſtahdön, ne ſäböd amahd juhröfs ulſö kichtö.

14. Atſtahjigid neiſchti! ne umahtö pimöd pimön ref nähktijid; ku üſſch fogdö tuoſta juohndöb, ſis ne ſadahböd muolmöd oufö.

15. Sis Behtör röfahndis un kichtis tämmön: iſkicht mädön ſie taſahndöfs.

16. Un Jehſös kichtis näntön: wöi tehg ſa wel äd wöitö ſamuwiſtö?

17. Wöi tehg ſeda wel äd muoiſtaht, ku tükſiſch, mis ſuhtö fiſöl läeb, ſe läeb maggö un ſäb ulſö eitöd leb ſie pera-ſuol.

18. Bet mis ſuhtö ulſö läeb, ſe tuluhb fudahmöſt, un ſe rikuhb ſie riſchtihng jara.

19. Sieſtö fudahmöſt jo tulböd äb juwahd mötköd un tapahmiſt, lohlatöfs ük aſtahmiſt, puortöd ajahmiſt, ſalahndömiſt, äb ögiſtömiſt, ſuoinömiſt.

20. Ama ſe um, mis riſchtihngtö jara rikuhb; bäs peſſömöt fäduhdöfs füöd äb rif riſchtihngtö.

21. Un Jehſös leſſch ſähd jara un tuk neiſchi Tiro un Sihdan ſabahliſ.

22. Un wan, üſſch Kananier nai ſieſt entſchöſt mäſtö ulſö läend ohriſ tämmön tagahn un kichtis: o iſahnd, ſa Dawid puoga! apſähl ük min, min tüdahſ ſäb furehſt wäggi fibdiſt wäjaſtöd.

23. Un ta tämmön is atkist is ühtö sonnö. Sis täm oppijid lefchtö täm juhrö, pälist tähnda un kistist: lass täm jall entsch juhrstö jara, ta jo rähtöb mäd tagahn.

24. Ta atröfahndis un kistis: ma äb uo fätöd fu ühd fet ne Jsrael färändstö jara faddönd lamböd juhrö.

25. Ta tuk un ehtis entschta täm jahlgad juhrö mäsö un kistis: isahnd, äpt minnön.

26. Bet ta atröfahndis un kistis: se äb fähd lapstön leibö jara wöttö un pinihdön jeddö eitö.

27. Se kistis: ne, isahnd, nei se um; bet siegid perahst füböd ne pinihd neishti lehba-jumahrift, mis ne isahndöndön lohda pählö mäsö sadahböd.

28. Sis Jeshös atröfahndis un kistis: af nai, fin usk um fuhr! las finnön fuguhg, kui fa täd. — Un täm tüdahr fai tierröfs fies entsch stunds.

29. Un Jeshös lefch fähd jara un tuk Galilea jaran aigö, un lefch ühd mäg pählö un istihš fihn mäsö.

30. Un fis tuk pähgin roustö täm juhrö, näntön wol ühnis flibidi, fogdidi, mähmidi, köwridi un wel jennö muhdi, un pantö nänt Jeshö jahlgad jeddö, un ta tei nänt tierröfs.

31. Mei fu ne rous imlist, fu ne näistö ne mähmöd röfahndöm, ne köwröd tierröfs fänöd, ne flibahd käem, ne pimöd näem; un tenihst un uskistist feda Jsrael jumahst.

32. Un Jeshös entsch oppijid entsch juhrö kutsön kistis: min um sähl feda roustö, fu ne ni jöwa umahstö fuolm päwwö min juhrstö wißböd, un näntön äb uo äb midahgid fübödöfs, un ma äb tä neidi bäs fübömöt entsch juhrstö jara lass, fu las ne ref pählö nälgö älgöd fuolögöd.

33. Sis täm oppijid kistist tämmön: kust mehğ fihdft tüjahst kabahlöst nei jennö leibö wötahm, fu mehğ sellis pähgin roustö wöfsmö nuofüdtö?

34. Un Jeshös kistis näntön: mits leibö tädön um? — Me kistist: feis un weitö fallö.

35. Un ta pan fie rouwön mäsö istahm,

36. Un wötihš ne feis leibö un ne kalahd, tenihš, muhrdis neidi un ahndis entsch oppijidön, un ne oppijid ahndist tegihš fie rouwön.

37. Un ne fõitõ amahd un faitõ maguhd tähdõfs un wõtihst ülsõ, mis pählõ ei pakfhti, feis weschä tātah.

38. Un neidi, fis woltõ fūönõd, wol nehka tuontõ miestõ, käs naischi un läpfchi.

39. Un ku ta wol fie rouwõ entfch juhrtõ jara laskõn, astihs ta laiijõ un tuk Magdala rubihfch pählõ.

XVI Jag.

1. Sis ne Warifierõd un Saduzierõd tukto tām juhro un kertõs tähnda küsifst tām kädst, ku las ta touwõst nāntõn mingift tähtõ nāhtõg.

2. Bet ta atrõkahndis un fihstis: õhdõn tehg fihstõt: muhpõ lihb knafch āiga, jo fe tohwas um punni.

3. Un uondschõl tehg fihstõt: tām̃p flift āiga lihb, jo fe tohwas um punni un pilli. — Tehg tšchabahd! feda touwõ nāhtõmist tehg tiedõt tähdõl pahnda, miščch perahst fis tehg neidi āiga tähdidi ka ād muwistah tähdõl pahnda?

4. Se wihi un puortõd ajahji fug tähtõ wotfchuhb, un nāntõn āb lih āb ühtõ tähtõ antõd fādõ ku fet fe prawiet Jona tähd. — Un ta jetihs nānt un leščch fāhlõ jara.

5. Un ku tām oppijid woltõ ük tulnõd, ne woltõ jara unnõnõd leibõ ühnis wõttõ.

6. Un Jeshõs fihstis nāntõn: pangid tähdõl un woidagid ehntfchta fiesõ Warifierõd un Saduzierõd apahstõfõst.

7. Sis ne mõtlist entfch mielstõ un rõkahndist: fe lihb fe, ku meh̃g āb uomõ leibõ entfch ühnis wõttõnd.

8. Ku Jeshõs feda nuomuoftis, fis ta fihstis nāntõn: tehg piščhij uskõfs! mis tehg mõtlõt fies̃t, ku tehg ād uotõ leibõ entfch ühnis wõttõnd?

9. Wõi tehg wel fies̃t ād fātõ arrõ? wõi tehg ne wihd lehba pählõ ād mõtlõt, mis wihd tuontõn fai jara jagdõd, un mits weschä tātah tehg fāhlõ kubbõ fuorrist?

10. Ab ka ne feis lehba pählõ fie nehka tuontõn, un mits weschä tātah tehg fāhlõ ülsõ wõtihst?

11. Kui tehg fiesjö äd jätö arrö, fu ma tädön is rõfahnd lehbast, fu ma fihdis „woidagid ehntſchta fiesjö Warifieröd un Saduzieröd apahttöfſſt“?

12. Sis ne faitö arrö, fu ta is uo fugid fihdön, fu näntöa um woidamist fies lehba apahttöfſſt, bet fies Warifieröd un Saduzieröd opahttöfſſt.

13. Sis Jeshös tuk fiesjö jahlgabö Jefarea Wihlip un küſihs entſch oppijid kädſtö: mis ne rouf fihdöböd, fis ma, fe riſchtihg puoga wolli?

14. Ne fihdist: muhd rõfahndöböd, ſa wolli fe riſchtiſi Jän, muhd tegihs, ſa wolli Elijaſ, muhd, ſa wolli Jeremijaſ aga üſſch neiſchti prawietist.

15. Sis ta küſihs nänt kädſtö: mis fis tehg fihdöt, fis ma um (wuob)?

16. Sis rõfahndis Sihman Behtör un fihdis: ſa uod Kriſtös, ſie jefjö jumahlön puoga.

17. Un Jeshös atröfahndis un fihdis tämmön: wondſi ſina uod Sihman Jona puoga! leja un wer äd uotö ſinnön ſeda tietöböſs tiend, bet min iſa, fis touwis um.

18. Un mina ſinnön fihdöb ſa: ſina uod Behtör, un ſie kiu pählö ma täb entſch draudſib ülfö tied, un ne eff währödön äb lih ſeda windö.

19. Un ma täb ſinnön ne touwö wäliſſchttöſs wötmöd andö, un tüſſkiſch, mis ſa ſie mā pählö ſidahd, ſien lih touwös ſa ſittödön wolba, un mis ſina ſie mā pählö päſtahd, ſien lih touwös ſa päſtödön wolba.

20. Sis ta pan entſch oppijidön, fu näntön äb lih äb ühdön ſeda fihdö, fu ta um Jeshös ſe Kriſtös.

21. Sieſtö äigast ührgis Jeshös nähktö entſch oppijidön, fu tämmön um läemist Jeruſalemö un jennö ziefchömiſt neiſchti wanihmiſt un üldiſt päpihſt un lehra opahtiſiſt, un jara kuodſch-töd ſädö un kuolmandös pähwas ülfö nuhſö.

22. Un Behtör tähnda entſch juhrö wöttös ührgis tämmön ſeda jara kieldö un fihdis: iſahnd ahymakſt ſina ehntſchta, laſ nei ſinnön älgö fuguhg.

23. Bet ta kieriſ ehntſchta ümmer un fihdis Behtörön, laſt miſtö jara, Satan, ſa mihnda ertöd! ſa jo äd mötlö, mis jumahlön, bet mis rouwön luſchtiſb.

24. Sis Jehsös fihrtis entsch oppijidön: asch mingi táb min pererö tuhlda, se las fíeldög ihfch ehntscha un wötahg entsch rischt entsch pählö un min tagahn läegö.

25. Jo se, kis ummō jelahmis táb üllö pidde, sien ta kaduhb jara, bet kingan se jelahmi kaduhb min perahst, se tām liedab.

26. Mis se sie rischtihngön äptöb, ku ta ama sie ihlma ofš windön, un se jeng läeks tämmön uffö? aga mis wöib se rischtihng andö, mingaks ta entsch jengö wöifs tegihs pästö?

27. Jo se rischtihng puoga tuluhb ummō isa guodibös ühnis ummō engöldöfs, un sis ta jega ühdön maffahb tām tüöd pererö.

28. Tuodihst, ma tädön fihrtöb, muhdi wel neifhti, kis fihdö pihlöböd, feda nāwö äb maitföt, kuntfch ne näeböd feda rischtihng puoigö tulmō entsch wälifchtöfs.

XVII Sag.

1. Un pererö kuhrtö päwwö wötihs Jehsös entsch juhrö Behtör un Jahföb un Jān tām wel, un wihsch nānt ihfchtis ühd kuordö mäg pählö.

2. Un ta sai nāntön näedfö kildöfs, un tām palg paistihš nei nefu se pähwa, un tām ärnöd faitö wahldaks nei nefu wal.

3. Un wan, sis Mohsös un Elijas uähttišt ehntscha nāntön, ne rökahndišt tämföfs.

4. Un Behtör rökahndis un fihrtis Jehsön: isahnd, fihdö wolfs juwa jelahmi. Asch sa tād, sis mehg fihdö tiemö kuolm butfö, ühd finnön, ühd Mohsön un ühd Elijan.

5. Ku ta wel nei rökahndis, wan sis üfšch kildöf pihla fatihs neidi, un wan, üfšch äht rökahndis fíest pihlast: se um min ahemas puoga, kingan pählö minnön um juwa meht, feda lihb tädön kuhldö.

6. Ku ne oppijid feda kuhlist, fadiht ne entsch fihlma pählö mäsö.

7. Bet Jehsös tuk, listihs neidi un fihrtis: nuhsigid ulfö un älgid fahrtagid.

8. Ku ne šis entšč fihlmad nustihšt ūlsō, šis ne išt nāetō muhdō is ūhtō ku Jeshōst ūfšhūgin.

9. Un ku ne māg pāhlt māšō lefšchtō, Jeshōs kuondis nāntōn un fih̄tis: tādōn āb lih mitt ūhd ammišōn fih̄tō šeda nādemist, kuntšč se rišchtihng puoga āb lih kuolōmist ūlsō nuhšōn.

10. Un tām oppijid kūsihšt tām kādšō un fih̄tist: mis ne fehra opahtijid rōfahndōbōd, ku Elijan um jedšō tulmist?

11. Jeshōs atrōfahndis un fih̄tis nāntōn: ne, Elijan um fūll jedšō tulmist un tūkfisch walmōfs tellimist.

12. Tok ma tādōn fih̄tōb, ku Elijas um jōwa tund, un ne āb uotō tāhnda tundōnōd, un umah̄tō tāmmōn tienōd, mis ne umah̄tō tādōnōd. Nei ih̄sch lih̄b šie rišchtihng puogan ka neišchti pihdōdōn fādō.

13. Sis ne oppijid šaitō arrō, ku ta fies̄tō rišchtiji Jānštō nāntōn wof fih̄tōn.

14. Un ku ne šie rouw juhrō tuk̄tō, šis ūfšch rišchtihng aš̄ih̄s tām juhrō un ehtis eh̄ntšhta tām jahlgad jeddō māšō,

15. Un fih̄tis: isah̄nd, apšāhl šina ūk min puoga, jo ta um kuh-tōbli, un tāmmōn um bries̄mig ziefch̄imist; ta šadah̄b jenngid tullō un jenngid weddō.

16. Un mina tuoi tām šin oppijid juhrō, un ne išt wōitō tāmmōn āptō.

17. Bet Jeshōs atrōfahndis un fih̄tis: aš̄ ša umb-uf̄kli un jara rikah̄bōnd rous! kui koh̄gin minnōn lih̄b tād juhrō wolda? tuogid minnōn tām tāhnō.

18. Un Jeshōs bruh̄dis tāhnda, un se kure lefšch tāmst ūlsō, un se poišchti šai tierrōfs šies entšč štundšō.

19. Sis ne oppijid tuk̄tō tām juhrō ih̄sch̄tis un kūsihšt: mišch̄ perah̄st meh̄g is wōimō tāhnda ūlsō aijō?

20. Jeshōs atrōfahndis un fih̄tis nāntōn: tād āb-uf̄kōm̄is perah̄st. Jo tuodih̄st ma tādōn fih̄tōb, aš̄ch tādōn wolfs uf̄kō šinap-groundō šuh̄rit, šis teh̄g wōifštō fih̄tō šie māg pāhlō „le fies̄tō kuofchōst jara fih̄nō“, šis ta nuh̄šōfs un lāeks, un āb mi-dah̄gid āb wolfs, mis teh̄g ād wōifštō.

21. Bet selli šug muitis āb lāe ūlsō ku šet leb pālamis un gawwimis.

22. Ku ne ni Galileas wiš̄bist, Jeshōs fih̄tis nāntōn: šie nei lih̄b, ku se rišchtihng puoga šāb šie rouw kādōd nūoantōd.

23. Un ne tām kuodſchtöböd jara, un fuolmandöſ pähwäſ ta nuhſjöb ulſö. — Un ne ſaitö wäggi murahgliſöſ.

24. Ku ne ſis Kapernaum puolö tukto, ſis ne toft ſawö-tahjid tukto Behtör juhrö un küſihſt: wöi täd opahſtiji toftö äb maſſa?

25. Ta ſihtis: küll. Un ku ta kuodbö leſſch, küſihſ Jehſöſ tähnda jedſö ſihtöſ: miſ ſa arröd, Sihman? ſingan kädſt ne löhnigöd wötahböd toftö mā pählö, wöi ummō lapſt kädſtö aga wöhröd kädſtö?

26. Sis Behtör ſihtis tämmön: wöhröd kädſtö. — Sis Jehſöſ ſie pählö ſihtis: ſis ne lapſt umahtö brihd:

27. Bet ku laſ mehğ neidi älgöd ertkögöd, ſis le jaran aigö un ehta ſie uhn̄da ulſö, un ſie ehſchmiſ kala, miſ uhn̄da juhrö afuhb, ſie wöta, un ku ſa tām ſuh wahldin tied, ſis ſa liedad ühd ſtater (däldör); ſie wöta un ahnda näntön min un ſin jedſtö.

XVIII Jag.

1. Sies entſch ſtunds ne oppijid leſſchtö Jehſö juhrö un küſihſt: ſis um ſe ſuhrimi touwö wäliſchtöſöſ?

2. Jehſöſ kutſihſ ühd lapſ entſch juhrö un wiſſch ſie nänt wailö,

3. Un ſihtis: tuodihſt, ma tädön ſihtöb, aſch tehğ äd parahntöt ehntſchta äd ſa ſätö felliſöſ, kui ne lapſt umahtö, ſis tehğ touwö wäliſchtöſ äd wöitö tuhl̄da.

4. Sie perahſt ſis ihſch ehntſchta alahntöb nei neku ſe lapſ, ſe um ſe ſuhrimi touwö wäliſchtöſöſ.

5. Un ſis ühd felliſ lapſ uſwötahb entſch juhrö min nim perahſt, ſe uſwötahb mihn̄da.

6. Bet ſis ühd felliſ neiſchti ama piſchſihmiſt patihſ wedahb, ſis minnön uſkuhböd, ſien wolks parihmiſtis, ku ſien jouwdöb kiw ſäſſ kaggöl juhrö läbihntöb un merrö jara upahntöb ama töwwö kuoſchö.

7. Woi ſie ihlman ſie patuhd ſiſöl wedahmiſ ahrdin! patuhd ſiſöl wedahmiſön küll lihb tuhl̄da, bet ſiegid perahſt woi ſie riſchtihngön, leb ſinga patuhd ſiſöl wedahmi tuluhb.

8. Sie verahst, asch sin käisch aga jahlgä sühnda patuhd fischöl wedahb, fis radlō tām jara un ehta tām jara. Se um finnōn parihm, fu sa jelahmisōs fäfst kliba woldō aga fruhmali, äb fu finnōn küll kassch kätah aga kassch jalgō wolkst un fahstō eitōd äb küstahntōb tullō.

9. Un asch sin sühlna sühnda patuhd fischöl wedahb, tōmb sie ulsō un ehta sie entsch juhrstō jara. Se um finnōn parihm, fu sa ühd-sühlmali touwō jelahmisōs fäfst, äb fu sa käd sühlmaks wolkst un fäfst ett tullō eitōd.

10. Pangid tähdöl, fu tehg äb ühtō neishti pischtiht äb puolgöt, jo ma tädōn fihstōb, fu nānt engölō näebōd touwōs ühdō kabahl min touwō tāti palgō.

11. Jo se rischtihg puoga um tund wondfischs tiemō neidi, fis jara kaddōnōd umahstō.

12. Mis tehg arröt? fu äts mingi rischtihgōn wolkstō fada lahmast, un üfch kaduhts neishti jara, wōi se äb ofs jettōn ne ühdōfs kümōd ühdōfs mägihō un läend feda jara kadōnt wotfchōm?

13. Un asch se fuguhb, fu ta tām liedab, tuodihst ma tädōn fihstōb, fu ta üf sie wolks jemmit luschtihgöl äb fu üf ne ühdōfs kümōd ühdōfs, fis ist uotō jara kaddōnōd.

14. Nei ihch täd touwō tāti tāmī um se, fu äb ühdōn neishti pischtihmist äb lih uffō läed.

15. Asch sin wef um wastō sühnda mingist pattō tiend, fis le un opast tähnda ihch ummō wailō ühd. Asch ta feda kuhlōb, fis sa uod entsch wekō windōn.

16. Asch ta sühnda äb kuhl, fis wōta ühd aga kassch entschōn ühnis, nei fu se tükfisch fäb neishti kädstō aga kuolmstō tapah-nistō öigistōd.

17. Asch ta neidi fa äb kuhlō, fis fihstō feda sie fetschōn. Asch ta fis feda fetschō fa äb kuhl, fis pida tähnda pa paganōfs un äb rehfijs.

18. Tuodihst ma tädōn fihstōb, mis tehg mā pählō fidahtō, sien lih touwōs fa fittōdōn lihōd, un mis tehg mā pählō pästahstō, sien lih touwōs fa pästōdōn wolda.

li 19. Wel ma tädōn fihstōb: kus kassch teishti ühdō mielsō lihōd mā pählō, wolgō mis woldō, mis tehg tätō pallō, fis hb feda tädōn fädō min touwō tätist.

20. Jo kus kaffsch aga kuolm lihböd kubbö läenöd min nimfö, fähl um (wuob) mina fa nānt waifö.

21. Sis lefšch Behtör tām juhrö un fihtis: isahnd, mits fördö minnön um entšch weftön, fis minnön um wasfö tiend, pieahndamist? wöi fis um küll, fu feis fördö?

22. Jehsös fihtis tämmön: ma finnön fihtöb, äb fugid feis fördö, bet feis kumdö fördö feis fördö.

23. Sie perahst fe touwö wälifschötöfs um nei ihšch nefu üfšch köhnig, fis entšch pahlkalistöfs täsch wöhlgidi jara tafahnt.

24. Un fu ta ni ührgis rehfo, fis fai tämmön üfšch juhrö tuodöb, fe wol tämmön kum tuontö maitfönt wöhlgas.

25. Un fu tämmön ni is uo feda makföb, fis pan fe isahnd tām jara mühmö, tām naif un tām lapst un tüffisch, mis tämmön wol, un wölgö makfahm.

26. Sis fe pahlkali mäsö fadihn tähnda wäggi pälis un fihtis: isahnd, fahndat mintöfs, ma táb finnön tüffisch maks.

27. Sis fählis fe isahnd feda pahlkalist un lasfihš tām wahlbin, un fie wöhlga ta fa tämmön atlastihš.

28. Bet fu fe ihšch pahlkali wol ulfö läend, liedis ta üho tuois pahlkalis, fe wol tämmön fada grofšschö wöhlgas. Un ta afihš tämmön wißö un fihsfis tähnda un fihtis: makfa minnön fie, mis fa minnön wöhlgas uod.

29. Sis tām fetsch-mies ehtis tām jeddö mäsö un pälis tähnda un fihtis: fahndat mintöfs, ma táb finnön tüffisch maksö.

30. Bet fe is tā, un lefšch un ehtis tām wißö, kuntšch ta tämmön makfahfs, mis ta tämmön wöhlgas wol.

31. Ku ni ne muhnd fetsch-mied feda näiftö, fe podihš nāntön wäggi fudahmös, un lefšchtö un fihtist fie tüffisch entšch isahndön, mis wol fuggön.

32. Sis tām isahnd kutfihš tām jeddö un fihtis tämmön: fa blähdig pahlkali! ama fin wöhlga ma finnön atlastihš, fu fa mihnda pälist;

33. Wöi ni fis finnön fa is uo apfählömist üt entšch fetsch-mie nei, kui mina um (wuob) fihnda fählön?

34. Un tām isahnd fai küfsöfs un ahndis tām ne pihnijid fäddö, fentsch kuntšch ta tüffisch jara tafahntöfs, mis ta tämmön wol wöhlgas.

35. Mei ihſch ka min touwō tāti tādōfs tieb, aſch tehg ād atlasluht amahſt fūdahmōſt jega ūſſch entſch wekkōn tām āpahrdōmiſt.

XIX Sag.

1. Un ſe fugihſ nei, ku Jehſōs wol ſie ref loptōn, leſſch ta Galileahſ jara un tuk neihſi Juhdō mā rubihſchis tuola puolō Jardant.

2. Un tāmmon leſſchtō pāhgin rouſtō ūhnis, un ta tet neidi tierrōfs fāhl ihſch.

3. Sis ne Warifierōd tukō tām juhrō tāhnda kertōs un fihtift tāmmon: wōi riſchtihngōn wahlda um entſch naiſōſt laggō āts mingiſ wiga perahſt?

4. Un ta atrōkahndis un fihtis nāntōn: wōi tehg ād uot luggōnōd, ku ſe, ſis ūrgandōkſōſt ſie riſchtihng un luond, mie un naiſ um luond.

5. Un fihtis: ſie perahſt ſe riſchtihng iſa un jema jetahb jara un ieb entſch naiſ juhrō, un nānt kādōn lihb ūhd lejahn woloda?

6. Sis ne ni āb uot kaſſch, bet ūſſch leja. Mis ni jumahl um kuhbō weddōn, ſeda āb lihb ſie riſchtihngōn laſtō.

7. Sis ne fihtift: miſſch perahſt ſis Mohſōs um pand laggimiſ-rāntōd ahndam un ſie mien ſieſt naiſōſt laggōm?

8. Ta fihtis nāntōn: Mohſōs um atwehſōn tādōn tād naiſchiſt laggō tād wiſahd fūdahmd perahſt; bet ūrgandōkſōſt ſe nei āb uo wond.

9. Bet ma tādōn fihtōb nei: ſis entſch naiſōſt laguhb bās ūhd puortōmiſ perahſt un kuſchuhb ūhtō tuoifta, ſe muhrdab ſeda lohlatōkſt, un ſis ſeda jara laggōntō kuſchuhb, ſe ka muhrdab lohlatōkſt.

10. Sis rōkahndiſt ne oppijid tāmōfs un fihtift: aſch ſe nei um mie un naiſ wailō, ſis āb uo juwiſht naiſta wōttō.

11. Ta fihtis nāntōn nei: ſe ſōna āb fāhd jega mie perahſt, ſet nāntōn, ſingan ſe um antōd.

12. So loughliſ um, ſis jema lejahſt nei umahſt fūdōnōd,

un louglisf um, fis roufchti umahf louglisofs tiedöd, un louglisf um, fis ihfch ehntfchta umahf louglisofs tienöd fie touwö wä-
lifchtöfs perahft. Kis feda föitab fandö, fe las kahndag.

13. Sis tuoitö läpfchi täm juhrö, fu ta käduhd näntön pählö panuhfs un jumahlt pälaf; bet ne oppijid ift tätö näntön feda wehtö.

14. Un Jeshös fihfis: wehligid ne lapftön un älgid kieligid näntön min juhrö tuhlda, jo felliftön fet um fe touwö wä-
lifchtöfs.

15. Un ta pan entfch käduhd nänt pählö un lefch fählö jara.

16. Un wan, üfch afthihs täm juhrö un fihfis: juma opä-
tiji, mis jurahmt minnön lih tiedö, fu las ma feda iggift je-
lahmift wöigö fädö?

17. Ta fihfis tämmön: mis fa mihnda jurahfs fihföd?
muh mitt üfch äb uo juma fu fet fe üfchlimi jumahl. Afch fa
täd jelahmifös fädö, fis pida neidi jumahl boufchlidi.

18. Sis ta küfis täm kädft: mingifi? — Sis Jeshös fih-
fis: finnön äb lih tappö; finnön äb lih lohlatöfst muredö; finnön
äb lih falahnd; finnön äb lih äb öigift tapahrdömist and;

19. Ahrmastö iffö un jemmö; un finnön lih entfch lefch-
gilift ahrmast nei kui ihfch ehntfchta.

20. Sis fe nuor mies fihfis tämmön: feda ammö ma um
(wuob) piddön ju ummö nuorfchti päwfchti fänift; mis minnön
wel puhföb?

21. Jeshös fihfis tämmön: afch fa täd täwfchin wolda, fis
le, müh jara, mis finnön um un ahnda fie ne joutömdödn, nei
fis finnön lih wihla touwis; un tul fis un käw min ühnis.

22. Ku fe nuor rifchtihg feda sönnö kuhlis, lefch ta mu-
rahgli täm juhrfö jara, tämmön jo wol pähgim wiffö.

23. Bet Jeshös fihfis entfch oppijidön: tuodihft, ma tädn
fihföb, riffön lih lählam touwö jelahmifös fiföl fädö.

24. Un wel ma tädn fihföb, fe um jo Lewahm kamelön
leb nöggöl fihlma leb läed, äb ku riffön jumahl wälifchtöfs
fädö.

25. Ku täm oppijid feda kuhlist, äbahgift ne wäggi un fih-
tist: fis fis wöib wöndfiföfs fädö?

26. Jeshōs wantlis nānt pāhlō un fihtis nāntōn: riſchtihngōn ſe um āb wōidōb, bet jumahlōn umahťō amahť aſchahť wōidōbōd.

27. Siſ atfihtis Pehtōr um rōſahndis tām pāhlō: wan, mehğ uomō tūkfīſch jara jettōnd un uomō ſin ūhnis kāenōd; miſ mādōn ſie jedſtō lihb?

28. Jeshōs fihtis nāntōn: tuodiht, mina tādōn fihtōb, ku tehğ, ſiſ tehğ min ūhnis uotō kāenōd, ſieſ atfūndōmiſ, ku ſe riſchtihng puoga iſtahb entſch guodō-rāi pāhlō, ſiſ tehğ ka iſtahtō kād-tuoiftōn rāi pāhlō un kuodſchtōt neidi kaſſch tuoiftōn Iſrael ſlaſſō.

29. Un ſiſ atlaſtkuhb jara entſch jeluht aga welihť aga ſōjahrd aga iſa aga jema aga naiſ aga lapſt aga mād min nim perahſt, ſe ſie ſada kōhrōin taggiſch wōtahb un ſāb ſie igahliſ jelahmiſ.

30. Bāhgin, ſiſ umahťō ne ehſchmiſt, lihbōd ne perrift, un ne perriftōn lihb ne ehſchmiſtōn lihdō.

XX Tag.

1. Se touwō wāliſſchtōſ um ku mingi kuoda-iſa, ſiſ leſſch nondſchōl warrō tūō-meidi ſāhdōm entſch wihnō-māggōl.

2. Un ku ta ſiſ ne tūō-miedſōſ wol ſaſāhdōn ūhd groſch pāhwa-pahlſaſ, ta ſātis nānt entſch wihnō-māğ pāhlō.

3. Un kuolmands ſtundſō ta leſſch ulſō un nāis wel muhdi tōrg pāhlō bās tūōtō pihlōm,

4. Un fihtis nāntōn: legid tehğ ka wihnō-māğ pāhlō; miſ riſtig lihb, ſie ma tāb tādōn andō.

5. Un ne leſſchtō. Un tegihſ ta leſſch ſieſ kuhdōndſō un ūhdōſzmōnds ſtundſō ulſō un tei nei iſſch.

6. Un kehla ūhd-tuoiftōn āigas ta leſſch ulſō un liedis wel muhdi bās tūōtō pihlōm un fihtis nāntōn: miſ tehğ ſihdō pihlōt ama pāhwa bās tūōtō?

7. Ne atfihtift tāmmon: āb ūſſch āb uo meidi ſāhdōn. — Ta fihtis nāntōn: legid tehğ ka wihnō-māğ pāhlō, un miſ ōigis lihb, ſe lihb tādōn ka ſādō.

8. Ku ni öhdög fai, fihitis fe wihnö-mäg isahnd entsch wagahron: futs ne tüö-mied un makfa nāntōn jara, un ürg fie perris juhrstö fie ehšchmis juhrö loptös.

9. Sis tukto ne, fis fiesö ühd-tuoistons stundso wohto fāhdōb, un faitō jega üfšch entsch grofch.

10. Ku fis ne ehšchmist tukto, ne mötlist, ku ne fābōb emihn; un ne faitō fa jega üfšch fet entsch grofch.

11. Un ku ne wohto fānōb, nurgist ne wastō feda kuoda-issō,

12. Un fihitist: ne perrist umahto fet ühd stund ühd jellōnōb, un fa uod nāntōn nei ihšch jennō makso andōn neku mādōn, fis mehğ feda pāhwa lählamt un kiebō uomō kändōnd.

13. Ta atrōfahndis un fihitis ühdōn neišchi: min draugōs, ma fīnnōn āb tie üt. Wōi fa ād uo nei minfōks fāfāhdōn üt ühd grofch?

14. Wōta, mis fīnnōn tuluhb un le jeddōpeidi. Ma tāb ne perristōn andō nei ihšch kui fīnnōn.

15. Aga wōi minnōn āb uo wahlba entsch wihlaks tied, mis ma tāb? aga wōi fin fihlma fie perahst kātšchtōb, ku ma nei juwa um (wuoh)?

16. Nei lihb ne perristōn ne ehšchmistōn un ne ehšchmistōn ne perristōn lihōb. Jo jennō um kufstidi, bet weitō um isndēdidi.

17. Un Jeshōs Jerusalem puolō läeds wōtihs ne kātšch-tuoistōn oppijit entsch juhrō ref pāhlō un fihitis nāntōn:

18. Wan, mehğ lāemō Jerusalem puolō, un fe rischtihng puoga fāb ne fuhrd pāpīhdōn un kehra opahrijidōn kādōb antōb, un ne tāhnda loptōbōd kuodšchtōmisōks jara.

19. Un ne paganōb kādōb ta fāb antōb, kielschtōb un pefstōb un rischiō rabdōb, un kuolmands pāhwas ta nuhsōb tegihs ülsō.

20. Sis astihs tām juhrō fe Bebedeu lapst jema entsch puogadōks, pan tām jeddō māsō un pālis midahgid tām kādōb.

21. Un Jeshōs kūsiths: mis fa tāb? — Sis fe fihitis tām-mōn: las ne min kātšch puoigō istahgōd fin wālikšchtōks üfšch fin juwō kūlgō un fe tuoi fin kurrō kūlgō.

22. Jeshōs atrōfahndis un fihitis: tehğ ihšch ād tiedōt, mis tehğ pālatō. Wōi tehğ wōitō feda fāmmō juodō, mis minnōn lihb juomist, un ehntšhta rischtō lasō fie rischtōmisōks, mingisōks mina rischtōb fāb? — Ne fihitist tāmmon: o ne! wōimō kūll.

23. Un ta fih̄tis nāntōn: min bifahrōst tādōn lih̄b füll juodō, un sie riſchtōmiſōks, mingiſōks mina riſchtōd fāb, lih̄b tādōn riſchtōdōn fādō; bet ſeda iſtahmiſt min juwō un furrō füllgō andō, ſe minnōn āb pieder andō, ſet nāntōn fāb antōd, ſingan ſe um wakmōks tebdōd min tātift.

24. Un ku ne kūm ſeda kuhliſt, ſaitō ne nuffōrōks ūt ne fād wēf.

25. Jēh̄sōs kutſihs nānt entſch juhrō un fih̄tis: teh̄g tiedōt, ku ne ſie-ih̄lmalift iſahndōd wāliſchōbōd, un ne pāhliſtōn um pāhgin joudō.

26. Mei ſien āb lih̄ tād wailō lih̄dō. Aſch mingi tād teiſchti jo wāggini wolda, ſe las wolgō tād füll.

27. Un ſis tād ſe ūldim wolda, ſe las fāgō tād pahſka-liſōks.

28. Mei kui ſe riſchtih̄ng puoga āb uo tund, ku las tāmmon fāgō dehdōd, bet ta dehdōb un ahndab entſch jelahmiſ pa ūhd pāſtahmiſōks pāhgin jedftō.

29. Un ku ta ſis Jerikuf̄t ulſō leſſch, ſis leſſchto pāhgin rouſtō tāmmon tagahn.

30. Un wan, kaſſch ſogdō iſtiht̄ ref aigahs; un ku ſeda kuhliſt, ku Jēh̄sōs leh̄ji pids, ſis ne nutiht̄ un fih̄tiſt: o iſahnd, ſa Dāwid puoga! apſāhlō ſina ūt mād!

31. Ne rouf apnutiht̄ neidi, ku nāntōn lih̄b waggifch pih̄lō, bet ne nutiht̄ wēf emihn un fih̄tiſt: o iſahnd, ſa Dāwid puoga! apſāhlō ſina ūt mād.

32. Jēh̄sōs ei paikōl, nutihs neidi un kūs̄ihs: miſ teh̄g tātō, miſ minnōn lih̄b tādōn tied?

33. Ne fih̄tiſt: iſahnd, ku mād ſih̄lmađ ſākſtō wahldin tiedōd.

34. Un Jēh̄sōn ſūdahm ieſāhlis ūt nānt, un ta puhtis nānt ſih̄lmađōn juhrō, un ūldihn ſaitō nānt ſih̄lmađ nāedſiſōks, un ne fāitō tāmmon tagahn.

XXI Jag.

1. Ku ne ni Jerusalem lehšchgöl tukto Betwagō juhrō eht-māg juhrō, fātis Jehsōs kalfsch entsch oppijist,

2. Un kīhtis nāntōn: legid fiesō kullō, mis tād jedso um, un ūldihn tehg liebat ūhd jema-ehsöl wiſsō fittōd un ūhd wahrſa tām juhrso; pāstahgid tām wahlōin un tuogid nānt min juhrō.

3. Un aſch mingi tādōn midahgid kīhtōb, ſis kīhtigid: ſie iſahndōn um neidi wajahg. — Sis ta ūldihn tādōn nānt ahndab.

4. Se tūkfisch nei ſugihš, ku las fāgō tāwtōd, mis kīhtōd um leb ſie prawiet, ſis kīhtōb:

5. Kīhtigid ſie Zion tūdahrōn: wan, ſin kōhnig tuluhš ſin juhrō lipsnah mielfōks, un ratſtahb ūhd ehsöl pāhlō, ſie ſahndam ſahndajis jema-ehsöl wahrſa pāhlō.

6. Ne oppijid leſſchtō un teitō nei, kui Jehsōs nāntōn wol pawehšōn,

7. Un tuoitō ſie jema-ehsöl un ſie wahrſa, un pantō entsch ārnōd ſie pāhlō un nuſtiſt tām ſihn pāhlō.

8. Pāhgin rouſt laſtiſt ārni ſie ref pāhlō, muhnd radliſt ofſichti puhſichti un rōptihſt neidi ſie ref pāhlō.

9. Ne rouſ, ſis jedso leſſchtō un tagahnd tukto, ohrift un kīhtift: oſianna ſie Dāwid puogan! ouw ſien, ſis tuluhš ſiesō iſahnd nimso! oſianna ama ūlihmōs tourwōs!

10. Un ku ta Jerusalem ſiſöl tuk, nuhſis ama jahlgab, un kūſiſt: ſis ſe um.

11. Ne rouſ kīhtift: ſe um Jehsōs ſe prawiet Nazaretōſt Galileast.

12. Un Jehsōs leſſch jumahl kuoddō un ajihš amād ne mūhjid un moſtahjid pūwahſt kuodahſt ulsō, un lūkihs ne waitōks-lohdad ūmmer un ne palahndōks mūhjid rāid.

13. Un kīhtis nāntōn: ſehratōd um „min kuodahn lihb pālandōks-kuodahn wolba“; tehg uotō tām un-tapahjid kuodahſs tienōd.

14. Un tām juhrō leſſchtō pimbdōd un klibahd ſiesō pūmwō kuoddō, un ta tei nānt tierrōks.

15. Ku ne üldööd päpīhd un ne kehra opahtijid näistō neidi immō-tüddi, mis ta tei, un ne lapst fiesō pūwahs kuodahs ourōm un fihdōm „ostanna fie Dāwid puogan!“ faitō ne kōsifōks.

16. Un fihdist tāmmon: wōi ša kuhlōd ša, mis ne fihdōbōd? — Jeshōs fihdis nāntōn: ne, kuhlōb küll. Wōi tehg wel āb kunahgid ād uotō luggōnōd „lapst un immijid fuschti ša uod ühd usfihdōmīš wafmōks tiend“?

17. Un ta jetihs nānt fihnō, un leščah jahlgabōšt ulsō Betania puolō un ei fihn ihšč.

18. Ku ta uondščōl tegihs leščah jahlgabō, ta tāšč fūddō.

19. Un ta nāis ühd wihgō-puh ref aigahs un leščah juhrō, un is lieda fie juhrstō mittō midahgid ku šet lehdi ühd, un fihdis fie puh pählō: ni ālgō kasahg jeddōpeidi šin pählō āb kunahgid āb midahgid. — Un še wihgō-puh kuhjis nei pakahnd jara.

20. Un ne oppijid šeda nāedšō imlist wāggi un fihdist: kui še wihgō-puh um nei piga jara kuijōn?

21. Jeshōs atrōkahndis un fihdis nāntōn: tuodihst, ma tādōn fihdōb, ku ašč tādōn um usčō un ād wanfartōt, šis tehg āb fugid šet ühd nei fie wihgō-puhfōks tiefstō, bet ku šis tehg fie māg pählō fihdōfstō „nuhš ūlsō un wist ehntščta merrō“, šis še nei fuguhfs.

22. Un tūkkīšč mis tehg pālandōkfōs pālato, ašč tehg uskuhtō, šis tehg šatō.

23. Un ku ta fiesō pūwwo kuoddō tuf un opahtis, astihst tām juhrō ne üldööd päpīhd un ne wanīhmōd fiesō rouwstō un fihdist: kinga joudšō tied ša šeda? un šis šinnōn šellīš wōimīš um andōn?

24. Jeshōs atrōkahndis un fihdis nāntōn: ma tāb tād kādštō ša ühd šōna küššō; ašč tehg minnōn fie fihdōt, šis ma tādōn ša fihdōb kinga joudšō mina neidi aščdi tieb.

25. Kušt wol Jānōn še riščtōmī? wōi še wol touwōšt aga riščtihngist? — Šis ne mōtlist ihšč entšč waišō un rēkahndist: ašč mehg fihdōm, še um touwōšt wond, šis ta fihdōb mād pählō: mikšč perahst šis tehg tāmmon ist uskuht?

26. Ašč mehg fihdōm, še um riščtihngist wond, šis mādōn um fiesō rouwstō kahrtamišt, jo ne amahd pidahbōd Jān pa prawietōks.

27. Un ne attihitst Jeshōn: mehḡ feda āb tiedōm. Sis ta fih̄tis nāntōn: fis mina ka tādōn āb fih̄t, kien joudfō ma feda tieb.

28. Mis tehḡ arrōt? Ūhd mien woltō kassch puoigō, un ta lessch sie eh̄schmis juhrō un fih̄tis: min puoga, le un jela tāmpō min wiñnō-māḡ pāhlō.

29. Ta atrōkahndis un fih̄tis: ma āb tā feda tiedō. — Bet perrō se wol tāmmon̄ sāhl, un ta lessch.

30. Un ta lessch sie tuoif juhrō un rōkahndis nei ih̄sch. Se tōitis un fih̄tis: ne, tāti, ma lāeb. — Un is lāe.

31. Mingi neischi kādōtō un sie isa tāmif perrō tiend? — Ne fih̄tst tāmmon̄: se eh̄schmi. — Jeshōs fih̄tis: tuodih̄st, ma tādōn fih̄tōb, ne muitnikahd un puortōd tulbōd füll jedlōmōks jumahl wālisschtōfō āb ku tehḡ.

32. Jo Jān tuk tād juhrō un opah̄tis tādōn feda ōigist reffō, un tehḡ tāmmon̄ ist us̄kuht, bet ne muitnikahd un puortōd us̄kih̄st tāmmon̄. Un tehḡ feda seldist nāistō, bet sieḡid perah̄st tehḡ ist attierōt, ku tehḡ tāmmon̄ ka wolffō wōinōd us̄fō.

33. Ruhligid ūhd muh̄ fih̄tōmis. Ūssch kuoda-isa wol, se stād̄is wiñnō-puhdi un tei tara fih̄nō ūmmer un koh̄wis ūhd wiñnō pihs̄tōb fih̄nō fīfōl un tei ūhd torn, un jagih̄s sie ne tūō-mied kādōd un lessch ih̄sch muh̄fō jara.

34. Ku ni tuk juhrō se wihta wōttōb, āiga, fis fātis se isah̄nd entsch̄ puoschid ne tūō-mied juhrō, ku las ne wōtahḡōd sie wihta wastō.

35. Sis ne wiñnō-tara mied wōtih̄st tām puoschid, ūhtō ne pek̄sih̄st, tuoista ne tapih̄st, sie kolmand ne wis̄kih̄st kiwih̄dōks māsō.

36. Tuoista kōrdō ta fātis muh̄di puoschidi, emih̄n is ku jedlōm woltō; un ne nāntfōks teitō nei ih̄sch.

37. Perrō feda fis ta fātis entsch̄ puoga nānt juhrō un fih̄tis: ummit ne min puogast uigōbōd.

38. Ku ne wiñnō-māḡ mied ni feda puoigō nāistō, rōkah̄ndist ne ih̄sch ummō wailō: se um sie wihta perr̄ji; tuls̄gid, loptōm tām jara un pidah̄m tām wihta entschōn!

39. Un ne wōtih̄st un lūkih̄st tām fīest wiñnō-tarah̄st ulfō un tapih̄st tām māsō.

40. Ku ni se wiñnõ-mäg isahnd ihšch tuluħb, mis šis ta ne wiñnõ-tara miedõn tieb?

41. Me fihtist tãmmõn: ta loptõb ne un-tapahjid jara un ahndab šie wiñnõ-tara muħndõn, šis tãmõn šie wiħta õigis āigas ahndabõd kãddõ.

42. Jeshõs fihtis nãntõn: wõi tehg äd uotõ kehraft äb funahgid luggõnõd: se kiw, mis ne jel tehjid umaħtõ jara eitõnd, um täpahñ kiwõks fãnd. Siefert isahndõst se nei um tiedõd, un se um mäd fiħlinad jedšõ briħnõm.

43. Sie perahst ma tãdõn fihtõb: se jumahl wãlischtõks fahb tãd kãdšõ jara wõttõd un ne paganõdõn antõd, šis tãmmõn tãm wiħta ahndabõd.

44. Un šis šie kiw pählõ šadahb, se arahbõb, kinga pählõ se kiw šadahb, se šãb jara rušdõd.

45. Un ku šis ne ülbõd päpiħd un ne Waristerõd tãm fihtõmist kuhlist, ne muoistihst, ku ta neišchi rõkahndis.

46. Un ne wotšihst, ku ne šãksto tãhnda wiššõ akšõ, šet ne fahrtist šiesšõ rouwšõ, ne jo pidihst tãhnda pa üħd prawietõks.

XXII Sag.

1. Un Jeshõs rõkahndis tegiħs leb liħdšibõd nãntõks un fihtis:

2. Se touwõ wãlischtõks um nei ihšch neku üšch kõhnig, šis entšch puogan kãšgindi tei.

3. Un ta šãtis entšch puošchid, ku las ne kutsuhgõd neidi wieschidi kãšgins, un ne išt tãtõ tuhlda.

4. Tuoišta kõrdõ ta šãtis muħdi puošchidi un fihtis: fihtigid ne wieschõdõn, wan, min sũõmn-āiga um wałmõks tiedõd, min āhrgad un min bartõd luomõd umaħtõ jara taptõd, un tũkfišch um wałmõks tiedõd, tulgid kãšgins.

5. Bet ne išt tultõ, un lešchõ üšch ummõ nurmõ, tuoi entšch luomõd juħrõ.

6. Muħnd affihst tãm puošchid wiššõ, latahstist neidi un teitõ nãntõn tutkahm.

7. Ku se köhnig feda kuhlis, ta fai köfsjöfs un fätis entsch wäg ulsö un tei ne un-tapahjidön lopahndöfs un altis nänt jahlgab palahm.

8. Sis ta fichtis entsch puoschidön: ne fäsgönd umahstö küll walmöfs tiedöb, bet ne wieschöb ist uotö sie währts.

9. Sie perahst legid ne refuht pählö un kutfigid fäsgins, fiddö tehg liedat.

10. Un ne puoschid lefschtö ne refuht pählö un tuoitö kuhbö, fiddö fet ne liedist, jumdi un äb jumdi, un amahd ne lohddad faitö tähdöfs wieschöböfs.

11. Sis lefsch se köhnig fjsöl neidi wieschidi wantlöm, un näis ühd rischtihng muhnd segahs, fingan is uo is suggö fäsgönd-ärni.

12. Un ta fichtis tämmön: draugös, kui fa uod fihd fjsöl tund, un finnön äb uo fäsgönd-ärni fählgas? — Bet ta pihlis nefu mingi mähmö.

13. Sis fichtis se köhnig entsch fullistön: fidschgid täm fäduht un jahlgad wissö un ehtagid täm ulsö fiesö ama fuhrimis pimö, fählö lihß ullimi un amböb glöbstömi.

14. Jo pähgin um kutstidi, bet weitö isnäedidi.

15. Sis lefschtö ne Warisieröb un pidihst nömwö, kui ne wöifstö tähnda meddö täm röfihst.

16. Un fätist täm juhrö entsch oppijid, fingan Grodö fullist wöktö ühnis, un fichtist: opachtiji, mehß tiedöm, ku fa öigi uod un fuodin opachtöb feda jumahl reffö, un äd rehß äb ühdstö äb midahgid, jo fa äd pan tähdöl rischtihng üldibto.

17. Sie perahst ficht mädön, mis fa arröb. Wöi se um öigi, ku um sie fehßarön rädö ahndamist, wöi äb?

18. Ku ni Jeshös muoistihß nänt blähdibt, fjs ta fichtis: tehg fäd-fielist! mis tehg mihnda kertast?

19. Nähttigid minnön feda antöb. Un ne tämmön nähttist ühd groß.

20. Un ta küßhs nänt fädß: fingan se tähd um se pähli fehra um?

21. Un ne fichtist tämmön: se um fehßarön. Sis ta fichtis näntön: fjs ahndagid sie fehßarön, mis sie fehßarön piedröb, un jumahlön, mis jumahlön piedröb.

22. Ku ne feda kuhlist, immitschist ne wäggi, un jetihst tām fihnō ihſch un lekſchō jara.

23. Sieſō entſch pāhwas tuktō tām juhrō ne Saduzierōd, ſis mōtlōbōd, fu āb mingiſt ūlſō nuhſōmīſt āb wolſs, un kſſihſt tām kādſtō,

24. Un fihtift: opahiti, Mohſōs um fihtōn: fu mingi fuolōb un āb uō läpſchi, ſis lih̄b tām wekōn feda naiſta fuoſchſchō un ummō wekōn fuggō nuſtō.

25. Mi umah̄tō ſeis wekō mād juhrō wonnōd. Se ehſchmi wōtihs naiſta un fuolis, un fu tāmmon lapſta iſ no wond, ei ſe nai ne muhnd welih̄d perahſt.

26. Nei ihſch ni wol ſie tuoifkōſs un ſie fuolmandōſs kuntſch feda ſeiſmōſt fāniſt.

27. Perrifōſs perrō neidi āmſchti fuolis ſe nai ſa jara.

28. Sis ni, fu lih̄bōd nuhſōnōd, ſinga nai ſe ſis lih̄b ne ſeiſōſt? ta um ju ne amahdōn wond.

29. Jehſōs atrōfahndis un fihtis nāntōn: tehg muſdōt un ād tiedōt ād feda kerrō āb ſa feda jumahl joudō.

30. Ūlſō nuhſōnd ne āb fuoſchuht āb ſa laſkuht ehntſcha fuoſchſchō; ne umah̄tō ſellift ihſch neku ne jumahl engōld touwōs umah̄tō.

31. Wōi tehg āb uotō luggōnōd ſieſtō fuolōnd ūlſō nuhſōmīſt, miſ tādōn um rōfahndōd jumahlōſt, kus ta fihtōb

32. „Mina um Abraam jumahl un Ihſaak jumahl un Jakōb jumahl“? — Jumahl āb no ju jumahl fuolōndōn, ſet ne jelfōdōn.

33. Un fu ne rouf feda kuhlist, eh̄tis nāntōn irm ūt tām opah̄tōſs.

34. Ku ne Warifierōd nāiſtō, fu ta wol ne Saduzierōdōn fuhd wiſſō tōppōn, pāhgintift ne kubō.

35. Un ſis ūſch neiſchti, ūſch kera opah̄tiji, kertōs tāhnda kſſih̄s un fihtis:

36. Opah̄tiji, mingi um ſe ūllimi bouſchlōs bouſchlibōs?

37. Jehſōs fihtis tāmmon: ſinnōn lih̄b ahrmaſtō jumahl̄t, ummō iſahnt, amahſt fūdahmōſt, amahſt jengōſt un amahſt mieſt.

38. Se um ſe ūllimi un fuhrimi bouſchlōs.

39. Se tuoi, sie ehschmisön ühnis um fe: finnön lihß ummö lehshgilift ahrmast nei ihsh kui ihsh ehntschta.

40. Neishchi kadsö boushlös täntöböd ama boushlib un ne prawietöd.

41. Ku ni ne Warisieröd woltö kubso, sis Jeshös küsihs nänt kadsö,

42. Un fihthis: mis tehg arröt Kristöst? kinga puoga ta um?
— Ne fihthis: Dāwid puoga.

43. Ta fihthis näntön: missh perahst sis Dāwid jengs tähnda pa isahndöfs nutahß, kus ta fihthis

44. „Se isahnd um fihthis min isahnd pählö, ista fina min jurwö külgö fentsch, kuntsch ma panuhß sin grumahnishd sin jahlgad ala“?

45. Ku ni Dāwid tähnda pa isahndöfs nutahß, kui ta sis täm puoga um?

46. Un is üfsh is muwista tämmön mitt midahgid atfihthis; un fiesht pähwast is tuod mitt üfsh ammi tähnda jemmit kertös küffö.

XXIII Jag.

1. Sis Jeshös röfahndis sie rouw un entsch oppijid pählö,

2. Un fihthis: Mohso räi pählö istahböd ne kehra opahtijid un Warisieröd.

3. Luffish ni, mis ne tädön fihthisböd, mis tädön lihß tiedö, feda pidahgid un tiegid, bet nänt tüöd perrö tädön äb lihß tiedö; ne fihthisböd küll, bet tiemist feda äb tiedö.

4. So ne fidahböd lählamdi un äb fantöb fahndamidi un panböd nänt rouwön abuhd pählö, bet ne ihsh äb tätö äb ühd fuormköfs sie ascha juhro puhtö.

5. Amahd entsch tüöd ne tieböd, ku las ne fiesht rouwstö näeböd jägöd. Ne laktöböd entsch mähdlötöfs-kehridi un tieböd laigahd narmö-palshköd entsch ärnöd juhro.

6. Üllimis tutfahmis lohda juhro istö un üllimis räishchi püwahß kuodahß, fe um näntön miel perrö.

7. Un se um näntön wäggi miel perro, ku ne tehrintöd fäböd, un ku ne rous neidi „rabbiks“ nutahböd.

8. Tädön äb lih ehntschta „rabbiks“ nuttö lastö; set üfch um täd mehstar, Kristös, tehg uotö amahd set welihd.

9. Un tädön äb ühtö äb lih isahks nuttö mā pählö; üfch set um täd isa, se um touwös.

10. Ab ka lih tädön ehntschta opahrtijiks nuttö lastö; üfch um täd opahrtiji, Kristös.

11. Sie fuhrimison teischti lih täd fullison lihd.

12. Kis ihch ehntschta ülbintöb, se fäb madahlöd; un kis ihch ehntschta madahlöd, se fäb ülbintöb.

13. Voi tädön, kehra opahrtijidön un Warisierödön! tehg blähdöd, kis tehg sie touwö walstib ne rouw jedstö wissö flöfchöt! ihch tehg äd tultö fihnö fisol, un kis tädöd fisol fädö, neidi tehg äd lastuht fisol läebö.

14. Voi tädön, kehra opahrtijidön un Warisierödön! tehg blähdöd, kis tehg sie atraita wihta jara fütö un pidahtö pittidi pätorädi jebdö; sie perahst tädön pähgin emihn lählamstis lih.

15. Voi tädön, kehra opahrtijidön un Warisierödön! tehg blähdöd, kis tehg mā un mier pählö ümmer kouti käwöt, ku tehg ühdö Juhdö uskö biederöks wöistö tiedö; un ku se fellisöks um fänd, kis tehg tām tietö pa eht lapföks fäd köhrdin emihn, äb ku tehg ihch uotö.

16. Voi tädön, fogdöd ref nähktijidön! kis tehg fihstöt: kis püwa kuoda juhrö swehröb, se äb uo midahgid, bet kis sie püwa kuoda kuhlda juhrö swehröb, se un fühl.

17. Tehg jämpöd un fogdöd! mis um jo fuhrim, woi se kuhlda aga se püwa kuoda, kis feda kuldo püwschtöb?

18. Kis ahltar juhrö swehröb, se äb uo midahgid, bet kis sie oppör juhrö swehröb, mis sie ahltar pählö um, se um fühl.

19. Tehg jämpöd un fogdöd! mingi um fuhrim, woi se oppör aga se ahltar, kis feda andöfst püwschtöb?

20. Sie perahst, kis sie ahltar juhrö swehröb, se swehröb sien juhrö un ama sie juhrö, mis sie pählö um;

21. Un kis sie püwa kuoda juhrö swehröb, se swehröb tām juhrö un sie juhrö, mis fählö fihahl pihlöd.

22. Un fīs swēhrōb toumō juhrō, ƿe swēhrōb ƿie jumahl rāi juhrō un ƿie juhrō, fīs ƿie rāi pāhlō iſtahb.

23. Woi tādōn, ƿehra opahrtijidōn un Warifierōdōn! tehg blāhdōd, fīs tehg kull ƿeda kummōnt jagg ahndat māhtōriſt un billiſt un kūhmgiſt, un jetahtō ƿie ōigimiſ, ſāhlōmiſ un uſtōmiſ jara; ƿeda tādōn ƿidiſſs tiem un tuoſta tagahn āb jetahm.

24. Tehg fogdōd ref nāhttijid, fīs tehg kniſchſchōldi ulſō ohdatō un kameſdi fiſōl nielōtō.

25. Woi tādōn, ƿehra opahrtijidōn un Warifierōdōn! fīs tehg ne biſahrd un koſſchid ulliſ puold puhdōd ƿidahtō, bet fiſahld ne umahtō tāhdōd rāppō un rūdōwel-aſchdi.

26. Sa fogdō Warifier! ƿuſſchihnt jedſō ƿie fiſa-puoliſ ne biſahrdōn un koſſchidōn, ku las fīs ƿe ulli puol ka puhdōſs fāgō.

27. Woi tādōn, ƿehra opahrtijidōn un Warifierōdōn! tehg blāhdōd, fīs tehg ne jara mattōd ſahlmadōn uotō ūhtift, miſ uldōpeidi umaht ſihlmad jedſtō knaſchōd, bet fiſahld ne umahtō tāhdōd kuolijid luhdōſs un ama-ſuglimiſ nāgantibōſs.

28. Nei iſſch tehg ka uotō; uldōpeidi tehg nāhttōt ehntſchta ƿie rouw jedſtō longliſt, bet fiſahld tehg uotō tāhdōd āb-ōigift un tiglift.

29. Woi tādōn, ƿehra opahrtijidōn un Warifierōdōn! tehg blāhdōd, fīs tehg neidi prawiet ſahlmidi bōwuhtō un puſſahntōt ne ōigiftōn neidi ſahlmidi,

30. Un fihtōt: ku mehg wolſſmō ummō iſahd āigal jellōnd, fīs mehg āb wolſſmō ƿeda nei nānt ūhnis tienōd ne prawietōd wier juhrō.

31. Nei tehg iſſch ahndat ūt entſch ƿie tāhd, ku tehg uotō nānt lapſt, fīs neidi prawietidi umahtō tappōnd.

32. Nei iſſch tehg ka tāhtatō entſch iſahd aigō.

33. Tehg uiſkad, tehg uiſkad ſūntōſs! kui tehg arrōt ka ehntſchta ƿieſtō ekō kuodſchtōmiſōſt ulſō fargō?

34. Sie ƿeraſt wan, ma ſātōb tād juhrō prawietidi, ſo- wahlidi un ƿehra opahrtijidi; neiſchti tehg muhdi tapahtō un riſchō rabuhtō, un muhdi tehg ƿeſſahō entſch opahōſs kuodihſ un trietſōtō neidi ūhdōſt jahlgabōſt tuoſō.

35. Nei ku las ūt tād tulgō ama ƿe ōigift wer, miſ ulſō

waltöd um fie mā pählö fie öigif Ahbel werstö feda Zakaria, Barakia puoga, wierda fānist, finga tehg uotö jara tappönd wail pūmwö kuoddö un ahlart.

36. Tuodihst, ma tädön fihstöb, fu se tükfisch tuluhb üt fie kasahm.

37. Jerusalem, Jerusalem, fis fa tapahd neidi prawietidi un fiwihdöfs wiskuhd neidi, fis fin juhrö umahst fätöd! mits föröd mina um (wuob) ju tän fin läpfchi kubbö fuorö, nei ihfch nefu kana entsch kantisi ummö rihböd ala wötahb, bet tehg ist tätö.

38. Wan, täd kuodahn lihb tädön tüjahfs jettödön fädö.

39. Jo ma tädön fihstöb, fienstö äigast tehg mihnda jemmit äb näetö, kuntfch tehg fihstöt: ouwtöd um fe, fis tuluhb fie isahnd nimfo!

XXIV Sag.

1. Un Jeshös lefch fienstö pūwahst kuodahst jara. Un täm oppijid astihst täm juhrö, fu ne tämmön nähstöst feda pūwa kuoda tiemist.

2. Jeshös fihstis nāntön: wöi tehg feda tükfisch äd näetö? tuodihst, ma tädön fihstöb, fihdö äb ie mitt üfch fiw ühd tuois pählö, mis äb fā jara artöd.

3. Un fu ta fie ehl-mäg pählö istihf, astihst ihfchpeidi täm oppijid täm juhrö un küfihst: fihstö mädön, funah fe lihb, un mis lihb pa tähdöfs fin tulmiföst un fie ihlma loppimisöst?

4. Jeshös atröfahndis un fihstis nāntön: pangid tähdöl, fu äb üfch teidi äb piepeta.

5. Sellist lihb pähgin, fis tulböd min nimfö un fihstöböd: ma um (wuob) Kristös. Un jennö roufstö piepetahböd.

6. Rüll tehg kuhlöt fuodidi un fuoda daudfintömist; pangid tähdöl un älgid ädahgigid. Sien um tükfisch jedlöm feda fug-gimist, bet fis wel äb uo fe lopahndöfs fählö.

7. Sis nuhsöb taut wastö tautö un walstib wastö walstib, un lihb nāhlga-äiga un mehr un mā dörschömi äts mingis fuoschis.

8. Sis fet ührgöb fe ama ehſchmi fibſchömi tuhlä.

9. Sis ne ahndaböd täd jara muotſchtöböfs, un tehg fätö taptöd. Un ama rouf wājaſtöböd teidi min nim perahſt.

10. Un ſis pähgīn patihſ ſadabhöd, un muh muhdö jara ahndaböd un gremuhböd muh muhdö.

11. Un ſis nuhföb jennö äb öigifi prawietidi un jennö rouſt piepetahb.

12. Un ſie perahſt, fu ſe äb-öigi ſuhröfs läeb, pähgīnön ſe ahrmaſtömi kühlmaß jara.

13. Kis lopahndöſft fāniſt pihlöb, ſe ſäb wondſt.

14. Un ſe luſcht-tiet ſieſtö touwö wälſſchtöſſöſt ſäb tietöböfs tiedöd ama ihlma fouti pa tähdöfs üß amahd rouwd; un ſis tuluhb ſe tutſahm.

15. Ku tehg ſis näetö ſeda puoſchtömiſ nägantibt, mingiſöſt fihtöd um leb ſie prawiet Dāniel, ſie pūwa kuoſch juhrſö pihlöm — ſis ſeda luguhb, ſe laß pangö juwiſt tähdöl —

16. Sis ailigid mäguhd pählö, ſis Zuhdö māſö um.

17. Un ſis ſatuhſ pählö um, ſe älgö aſtahg māſö midahgid wel entſch kuondöſt wötahm,

18. Un ſis nurm pählö um, ſe älgö fierög ümmer entſch ärnidi wötahm.

19. Woi ne lählambdön naiſtön un ne imböddön ſieſö ürgſö.

20. Pälagid, laß tehg urgömi älgö tulgö tallö äb ka pūmwö pämwö.

21. Sis jo lihb nei fibdi, mingiſt wel äb uo wond ihlma ürgandöſſöſt ſeda aigö fāniſt, un mingiſt ka äb liß.

22. Un fu ne pähwad äb ſäſtö lihtöfs tiedöd, ſis äb üßſch riſchtihg äb ſäſs päſtöd; bet ne iſnäedöd perahſt ſäböd ne pähwad lihtöfs tiedöd.

23. Uſch ſis mingi fihtöb tädön „wan, ſihdö um Kriſtös“ aga „ſähl um“, ſis tädön äb liß ſeda uſſö.

24. Jo wiltigidi Kriſtidi un wiltigidi prawietidi lihb, un ſuhri tähdi un brihnömdi tieböd, fu laß ka ne iſnäedöd, fu ta wöiſs wolä, ohſahgömiſ pählö ſägöd piepettöd.

25. Wan, pangid tähdöl, ma um (wuob) ſie ni jebldm tädön fihtön.

26. Sie perahſt, fu ſis ne tädön fihtöböd „wan, ta um

tūjahs kabahlōs'', ſis ālgid legid ulfō, „wan, ta um fāmars'', ſis ālgid uſfigid ſeda.

27. Jo nei ihſch neku walf ulfō lāeb uomōg puold un paiſtahb ōhdōg puolift fāniſt, nei lihb ſie riſchtihng puoga tulmi ka.

28. Jo kuſ maita um, ſihnō lāebōd ne kuhlid ka kubbō.

29. Piga, perrō ſeda kibdi atgō, pāhwan un kuhn kaduhb wal jara, un ne tāhdōd ſadahbōd touwōſt jara, un ne touwō wiſchōmōd likuhbōd.

30. Sis ſie riſchtihng puoga tāhd fāb touwōs nāhtōd. Un ſis amahd ſlakahd mā pāhlō uluhbōd, un nāebōd ſie riſchtihng puoga tulmō neiſchi touwō pihlis fuhr joudfōks un ouwfōks.

31. Un ſis ta ſātōb entſch engōld fuhr baſohn fillimiſōks ūhnis, un ſis ne fuorrōbōd tān iſnāebōd neiſchi nehlaſt tuhliſt ūhdſtō touwō tutſahmōſt tuoifō.

32. Sieſtō wihgō-puht oppigid ūht taſahndofſt. Ku ſe fōhlim tān offchis rabuhb un lehdōd jappuhbōd, ſis tehg tiedōt, ſie fōw lehſchgōl wolmō.

33. Nei ihſch ka, ku tehg ſeda tūkfſch nāetō, ſis tehg tiedōt, ku ſe lehſchgōl ſie uks jedfō um.

34. Tuodihſt, ma tādōn fihtōb, ſe ſlakah āb kad ſentſch, kuntſch ſe tūkfſch nei nuotihfōb.

35. Tohwas un mā lopuhbōd, bet min ſōnahd āb lopuht.

36. Wis pāhwas un ſtunds ſe lihb, āb ūſch āb tiedō, āb ne touwō engōld ka, ſet min iſa ūſchūgin.

37. Nei ihſch, ku ſe wof Noa āigal nei ihſch ſe lihb ka ſie riſchtihng puoga tulmiſōks.

38. Itt nei ihſch, kui ne woltō jedlōm ſeda pat-pluhdō neiſchi pāwſchi jellōnd, ne ſbitō un juoitō, ne fuoſchihſt un laſkihſt ehntſchta fuoſchſchō ſeda pāwwō fāniſt, ku Noa ſieſō laiſō ſiſōl leſſch,

39. Un ne iſt apmōtlōt, kuntſch ſe pat-paiſōmi tuſ, un ne upahndiſt tūkfſch jara; nei ihſch ſe lihb ka ſie riſchtihng puoga tulmiſōks.

40. Jo ſis kaſſch lihbōd nurm pāhlō; ūſch fāb piemōttōd un tuoi jettōd.

41. Kaſſch jowahbōd kiw juhrſō; ūſch fāb piemōttōd un tuoi jettōd.

42. Sie părăhst wolgid wirgjid, jo tehg ju ād tiedōt, mingis stundfō tād isahnd tuluhb.

43. Bet feda tādōn lihb tiedō: ku ūfch kuoda-isahnd tiedōks, mingis stundfō fe falai tuhlda tāb, fis ta oks wirgō iend un āb lasfuhks entsch jeluhd ūlsō murdō.

44. Sie perahst wolgid tehg ka wafmōd, fe rīchtihng puoga jo tuluhb fellis ūrgfō, ku tehg feda ād lihtō mōtlōnōd.

45. Kis ni um ūfch usufstōb un fowahl pois, finga fe isahnd um ūt entsch aim nufstōn, ku las ta nāntōn ōigif āigal fūōdō ahndag,

46. Wondsi um fe pois, ku fe isahnd tuluhb un liedab tām ni tiemō.

47. Tuodihst ma tādōn fihstōb, ta tām nufstahb ūt ama entsch wihta.

48. Bet ku fe āb rehfiiji pois mōtlōb entsch mielfō „min isahnd wel nei pakahnd āb tul“,

49. Un ūhrgōb neidi muhdi puofchidi plihstō, fūōb un juob ne juobōndōks,

50. Sis tuluhb fie pois isahnd fellis pāhwas, mis ta āb lih mielō wōttōn, un fellis stundfō, mis ta āb lih mōtlōn,

51. Un ehtab tām jara un ahndab tāmōn fellis strāip nei ku ne blāhbnifahdōn. Sāhlō lihb ullimi un ambōd dōrschtōmi.

XXV Tag.

1. Sis fe touwō wālifschstōks lihb tafahntōb kūm neitfon, fis wōtihst entsch lampōd entschōn ūhnis un lefchtō fie bruhdganan wafō.

2. Wihsch neifchti woftō jāmpōd un wihsch woftō fowahld.

3. Ne jāmpōd wōtihst entsch lampōd kull ūhnis, bet ehtō ne ist wōtahstō entschōn ūhnis.

4. Bet ne fowahld wōtihst ehtō ka ummō rihstis ne lampōd perahst ūhnis.

5. Ku ni fe bruhdgana wihsis, fis tuk nānt amahdōn un, un ne inihst maggōm.

6. Uö fūdahmöl fugihš fuhr nutahmi: wantligid, ʃe bruhdgana tuluhb; legid ulšö tāmmon wašö.

7. Sis nuhšft amahd ne neitšöd un fildšintift entš lampidi.

8. Ne jämpöd ʃis fihtift ne ʃowahlb pählö: ahndagid tehg mädön ʃa entš ehtöft, mäd lampöd ju küstuhböd jara.

9. Sis atröʃahndift ne ʃowahlb un fihtift: mittö nei, ʃu ʃis mädön un tädön äb lop jara; legid ne mühjid juhrö un wöštahgid tehg entš perahšt.

10. Un ʃu ne ni leščtö wöštahm, ʃis tuł ʃe bruhdgana. Sis ne, ʃis wałmöd wöktö, leščtö tām ühnis ʃiöl kšgins, un ʃe ušč ʃai wiššö flöščtöd.

11. Perrišöks tukto ne muhnd neitšöd ʃa un globahtift un nutift: iʃahnd, iʃahnd! lašt mäd ʃiöl.

12. Sis ta atröʃahndis un fihtis: tuodiht, ma tädön fihtöb, mina teidi äb tund.

13. Sie perahšt wolgid wirgijid, tehg jo äb tiedöt ʃeda päwwö äb ʃa ʃeda štundö, miš ürgšö ʃe riščtihng puoga tuluhb.

14. Nei iʃč nekü üšč riščtihng, ʃis muhšö läeds ʃanutihs kubbö ummö puošhid, un jagihš entš wihta nänt uoliks.

15. Ühdön ta ahndis wišč maizönt, ʃie tuoišön kašč, ʃie ʃuolmandön ühd, jega ühdön ummö joud perrö, un lešč ülbihn jara.

16. Sis ʃe, ʃis ne wišč maizönt wol ʃänd, lešč un ahndiktis ʃieškš un pelihš wel tuoišta wišč maizönt juhrö.

17. Nei tei ʃe tuo i ʃa, ʃis ne kašč maizönt wol ʃänd, pelihš ʃa kašč tuoišta juhrö.

18. Bet ʃe, ʃis ʃie ühd wol ʃänd, lešč un tei ühd ouł mā ʃiöl un matihš entš iʃahnd wihta mäsö jara.

19. Perrö ʃohgin aigö tuł ne puošhid iʃahnd un tei rehšandöšt näntöks.

20. Sis aštihs ʃe juhrö, ʃis ne wišč maizönt wol ʃänd, un pan tuoišta wišč maizönt ʃa ʃihnö juhrö un fihtis: iʃahnd, ʃa uod minnön wišč maizönt andön, wan, mina um (wuob) ʃieškš wel tuoišta wišč maizönt juhrö peštön.

21. Sis tām iʃahnd fihtis tāmmon: juwihšt, ʃa guodig un usufštöb poiš! ʃa uod üt piščliš ašča usufštöb wond, ma táb ʃin nuštö üt pähgin; le entš iʃahnd luštö.

22. Sis tut se tuoi ka juhrō, sis kassch maizōnt wol fānd, un fihtis: isahnd, fa uod kassch maizōnt minnōn andōn, wan, sihdō ma um (wuob) ne fādōfs tuoista kassch juhrō peffōn.

23. Tām isahnd fihtis tāmmon: juwihst, fa guodig un usustōb pois! fa nod ūl piščkif ascha usustōb wond, ma tāb fin nustō ūl pāhgin; le entsch isahnd luschtō.

24. Sis astihš se ka tām juhrō, sis sie ūhd maizōn wol fānd, un fihtis: isahnd, ma tiedis feda, ku fa uod ūšč wisa mies; fa nihtōd, kus fa ād uo kullōn, un kuorrōd, mis fa ād uo pillōn;

25. Un mina kahrtis, lešč un matihš sie maizōn sie mā sišōl jara; wan, sihdō um, mis finnōn piedrōb.

26. Bet tām isahnd atrōkahndis un fihtis tām pāhlō: fa blāhd un laiskah pois! ku fa tiedist feda, ku ma nihtōb fāhlōd, kus ma āb uo kullōn, un kuorrōb, kus ma āb uo pillōn,

27. Sis finnōn wol sie rā ne ahnditnikahd fādōd ahndamist, un siš, ku ma kuodai tut, ma wolks jall entsch ascha kasuhšs taggišč fānd.

28. Sie perahst wōtahgid tām fādōd sie maizōn jara un ahndagid sie sien, kingan kūm maizōnt umahtō.

29. Kingan um, sien fāb antōd, un sien lihb pāhgin; kingan āb uo, sien se ihšč ka, mis tāmmon wol, fāb jara wōttōd.

30. Un sie āb-kōlbatōb pois ehtagid ulsō peris pimō; fāhlō lihb ullimi un ambōd dōrschtōmi.

31. Ku ni se riščtihng puoga tuluhb entsch ouwsō un amahd pūwahd engōld tām ūhnis, sis ta istahb entsch ouw-rāi pāhlō.

32. Un sis fābōd amahd rous tām jeddō kubō tuodōd, un sis ta neidi ščkiruhb nei ihšč nefu mingi kārā-paint ščkiruhb neidi lambidi neiščti jāšist.

33. Un ta teffōb ne lambōd entsch juwō fādōd un ne jāšōd furrō fādōd.

34. Sis se kōhnig fihtōb nāntōn, sis tām juwahs kulgō lihbōd: tulgid tāhnō, tehg pūwschtōd min tātist, un wōtahgid sie wāliščtōfs, mis tād perahst um walmōfs tekdōd fiestō ihlma ūrgandōščst.

35. Ma jo wol nāhlgas, un tehg uotō minnōn fūddō an-

dönd; mina um (wuob) juomis nählgas wond, un tehg uotō minnōn juodō andōnd; mina um (wuob) tād juhrō wōhrbōks wond, un tehg uotō mihnda ūlsō wōttōnd;

36. Ma um (wuob) pākas wond, un tehg uotō mihnda ehdonōd; mina um (wuob) ruja wond, un tehg uotō mihnda wantlōmōs wonnōd; ma um (wuob) wiśahs wond, un tehg uotō min juhrō tunnōd.

37. Sis ne ōigist atrōkahndōbōd un fihtōbōd tāmmōn: iśahnd, funah mehg fihnda uomō nāenōd nählgas un uomō fihnda tuoitōnōd, aga juomis nählgas un uomō finnōn juodō andōnd?

38. Kunah mehg uomō fihnda wōhrbōks nāenōd un uomō fihnda ūlsō wōttōnd, aga paktō un uomō fihnda ehdonōd?

39. Kunah mehg uomō fihnda nāenōd, ku ša ruja aga wiśahs uod wond, un uomō fin juhrō lāenōd?

40. Un fis še kōhnig rōkahndōb un fihtōb nāntōn: tuodihst, ma tādōn fihtōb, mis tehg uotō tienōd ūhdōn min ama piśchfihmišt welihst, šie tehg uotō minnōn tienōd.

41. Sis ta fihtōb nāntōn ka ju, fis šies furahs kādō lihbōd: legid min juhrō jara, tehg jara wandōd, iggis tullō, mis um waktmōks tiedōd kurehn un tām engōlbōn.

42. Jo ma um (wuob) nählgas wond, un tehg ād uotō minnōn fūōdō andōnd; ma um (wuob) juodō tād, un tehg ād uotō minnōn juodō andōnd;

43. Ma leśch wōhrbōks tād juhrō, un tehg mihnda išt uśwōtahtō; ma wot pākas, un tehg mihnda išt ehōt; ma wot ruja un wiśahs, un tehg mihnda išt tukō wantlōm.

44. Sis ne ka tāmmōn atrōkahndōbōd waštō un fihtōbōd: funah mehg uomō fihnda nāenōd bās fūōmōt aga jara flāpōn aga wōhrbōks aga paktō aga ruijō aga wiśahs un āb uomō finnōn dehnōnōd?

45. Sis ta nāntōn atrōkahndōb un fihtōb: tuodihst, ma tādōn fihtōb, mis tehg ād uotō neišti šie ama piśchfihmišōn tienōd, šeda tehg minnōn ka ād uotō tienōd.

46. Un fis ne lāebōd iggis waijō, bet ne ōigist iggis je-lahmis.

XXVI Sag.

1. Un se fugihs, ku ni Jehsös wol ama sie röt loptön, sis ta fihtis entsch oppijidön:

2. Tehg tiedöt, ku perrö kätö päwwö leja-wõtahmd lihböd, un se rischtihng puoga fäb jara antöd, ku las ta fägö rischtö rabdöd.

3. Sis lesschtö kubbö ne üldöd päpihd un kehra opahtijid un ne wanihmöd fiesstö rouwstö fiesö üldö priester kuoddö, fien nim wol Kaiwas.

4. Un pidihstö nöwwö, kui ne wöifstö Jehsöst blähdiböks wissö affö un jara kuodschöt.

5. Bet ne fihtist: set üt püwahd äb, ku mingi dump äb sug sie rouwö wailö.

6. Ku ni Jehsös wol Betanias fiesö Sihman kuodahs,

7. Sis astihs täm juhrö üßsch nai, fien wol üßsch gläs itt töwröfö wetah, un ta walihs sie wed täm päb pählö, ku ta lohda juhrö istih.

8. Ku täm oppijid feda näistö, sis faitö ne nufföröfs un fihtist: mis jurwahmt fiesi tehrimist?

9. Sie wed wolks wöind töwrists jara mühdö un ne fantidön andö.

10. Ku ni Jehsös feda muoistis, ta fihtis näntön: mis pa tegu tädön um üt sie nais? ta un ühd itt jura tüö min juhrö tiend.

11. Tädön um jegahl äigal fantidi täd juhrö, bet mina äb uo jegahl äigal täd juhrö.

12. Ku ta sie wed nm min leja pählö wallön, sie ta um tiend, ku minnön lihb jara mattöd fädö.

13. Tuodihst, ma tädön fihtöb, kus se luscht-föna fäb tietöböfs tiedöd ama ihlma konti, sis fählö fäb fa se fihtöd, mis ta um tiend, tämmön mähdlömisöfs.

14. Sis lessch üßsch neischi käd-tuoistönöft, Juhdas Isfariot, ne üldöd päpihd juhrö,

15. Un fihtis: mis tehg minnön ahndatö? ma täb täm tädön nuoandö. — Un ue töitist tämmön kuolm kumbö öbdi-kabahstö.

16. Un sis ta fiesť aigast wotſchihš fellist ürgö, fu ta tām jara ahndakš.

17. Ghschmis röhsť lehba pähwas astihť ne oppijid Jeshö juhrö un fihtist tämmön: kus řa tād, kus las mehğ finnön wakmōš tiegöd ředa leja-wōtahmōd lahmbastö fūööö?

18. řa fihtis: legid jahlgabö ühd juhrö un fihtigid tām-
uön: ře opahrtiji panuhb finnön fihtö: min āiga um lehšchgöl juhršö, ma tād řin juhršö leja-wōtahmt pidöö entšč oppijidōš.

19. Un ne oppijid teitö nei, fui nāntön Jeshös wol pand, un tellist wakmōš řie leja-wōtahmd lambö.

20. Un öhdön ta istihš lohda juhrö amahd ne řād-tuoistōnōš.

21. Un fūööšö ta fihtis: tuodihť, ma tādön fihtöb, üřš teiřhti ahndab mihnda jara.

22. Un ne řaitö wäggi murahglisōš, un ührgist muh muhřö, jega üřšč neiřhti, un fūřihť tām řādřö: řahnd, wöi mina ře um (wuob)?

23. řa atrōkahndis un fihtis: ře, řis mintōš kohščöš entšč řātah lihřöb, ře iřšč mihnda ahndab jara.

24. ře riřčtihng puoga füll nei läeb jara, fui tāmř um řehratöd, bet řiegid perahť woi ře riřčtihngön, leb řinga ře riřčtihng puoga řāb jara antöd; ře wolš tämmön parihm, fu ře riřčtihng āb řunahgid wolš fündön.

25. řis atrōkahndis řuhdas, řis tām jara ahndis, un fihtis: wöi mina ře um (wuob)? — řa fihtis tämmön: řa ředa fihtöd.

26. řet nāntön wel fūööšö Jeshös wōtihs řie lehba, tenihš un muhrdis ředa un ahndis ne oppijidön un fihtis: wōtahgid, fūögid! ře um min leja.

27. Un řis ta wōtihs řie bifahr un tenihš un ahndis řie nāntön un fihtis: juogid amahd řieřö,

28. ře um min wer, řie ühd řāhdimiř wer, miř řāb üř pähgin ulř waltöd řie patuhd pieahndamiř perahť.

29. řa tādön fihtöb, řieřö ürgřö ma ni jemmit řieřö wišnö-puh wiřlast āb juo ředa päwwö řāniř, fu ma ředa ühd pählö tädfōš juob min tāti wāliřčtōřš.

30. Un fu ne ni řie tenāndōš: loul woltö nuolohlanöd, leřčřö ne ulř ehř-māğ juhrö.

31. Sis Jeshōs kīhtis nāntōn: tām ūōsō tehg amahd min juhrfō patuhd fīfōl šadahtō. Mei jo um kehrtād: ma šeda paintō rabuhb, un še lambōd kārā kīhdōb jara.

32. Bet ku ma ūlsō nuhsōb, fīs ma tāb lāedō tād jeddō Galilejō.

33. Behtōr atrōkahndis un kīhtis tāmmon: ku ne ka amahd fin juhrfō patuhd fīfōl šadahtst, fiegid perahst mina āb kunahgid šadahts.

34. Jeshōs kīhtis tāmmon: tuodihst, ma finnou kīhtōb, tāmmon entšč ūōsō, jedlōm kif lohlamōt ša fuolm kōrdō mihnda kieldōb jara.

35. Behtōr kīhtis: un foks ka minnōn finkōks fuolōmist lihnd, fīs ma āb tā fīhnda kieldō. — Mei ihšč kīhtist ka amahd ne oppijid.

36. Sis Jeshōs tuk nāntkōks ūhd kārānd juhrō, še nutihs Getseman, un fīs ta kīhtis entšč oppijidōn: istahgid tehg fīhdō, kuntšč ma lāeb fīhnō un jumahlt pālōb.

37. Un ta wōtihs entšč juhrō Behtōr un ne kafsč Zebedeu puoigō, un tāmmon fugihs irm, un ta nōrkis.

38. Sis Jeshōs kīhtis nāntōn: min jeng um nei jara nōrkōn fuolōmist fānist; iegid tehg fīhdō un wolgid wirgšō minkōks ūhniš.

39. Un ta lešč rāš jara, ehtis entšč fīhlmad pāhlō māšō un pālīs un kīhtis: min tāti, ašč še nei wōib wolba, fīs las še bifahr kīerōg minštō jara; fiegid perahst nei kui fīna tād, āb nei kui mina tāb.

40. Un ta tuk entšč oppijid juhrō un liedis nānt maggōm, un kīhtis Behtōr pāhlō: wōi fīs tehg ād šōitatō ūhd stundō minkōks wirgšō wolba?

41. Wolgid wirgijid un pālagid, ku tehg kertahmis fīfōl ād šadaht; še jeng um kull tājī, bet še leja um wartōn.

42. Tuoišta kōrdō ta lešč tegihs taggišč pālam un kīhtis: min tāti! ašč še nei āb wōi wolba, ku las še šām minštō jara lāg, ku mina tāhnda āb juo, fīs nei las fuguhg fin tāmī.

43. Un ta tuk un liedis nānt tuoista kōrdō maggōm, jo nānt fīhlmad wōktō uhnda tāhdōd.

44. Un ta jetihš nānt un lešš tegihš un pālis fuolmant fōrdō, un rōfahndis neidi entščidi fōndi.

45. Sis ta tuł entšč oppijid juhrō un fihtis nāntōn: af, wōi tehg ni tātō maggō un nowahtō? wan še stund um juhršō, fus še rišhtihng puoga šāb ne patlišfōn kāduhd wailō jara antōd.

46. Mušfigid ūlsō un lāemō; wan ta um jōwa juhršō, fis min jara ahndis.

47. Un fu ta wel rōfahndis, wan fis tuł Juhdas, ūšš neišti kād-tuoistōnist un tām ūhnis fuhr bara mōhšdōšs un dahšbadōšs neišti ūldist pāpihšt un wanihmist fiesfō rouwštō.

48. Un še jara ahndaji wot nāntōn ūhd tāhd andōn un fihtōn: fiddō ma tehrintōb fuhdō andōš, še ihšš um, feda afi-gid wiššō.

49. Un nei ūldihš astihš Juhdas Jeshōn juhrō un tehrintis tāhnda: terridi finnōn, rabbi! — Un ahndis tāmmōn fuhdō.

50. Un Jeshōš fihtis tāmmōn: draugōš, miššš perahšt ša uod tund? — Sis ne muhnd astihšt fihnō juhrō, un pantō ne kāduhd Jeshō juhrō un afihšt tāhnda.

51. Un wan, ūššš neišti, fis Jeshōn ūhnis woltō, wōtihs un wedihš entšč mōhš ūlsō, un rabihs šie ūldō pāp poišōn, un radlis tāmmōn ūhd fuohra jara.

52. Sis Jeshōš fihtis tāmmōn: pūšta ša entšč mōhš tup-pō; jo še, fis mōhšō wōtahb, šien lihš leb mōhš ša entšč lo-pahndōšs šāmist.

53. Ağa wōi ša mōtlōd, fu ma āb wōihs entšč iššō pallō, fu las ta šātōg minnōn emihš āb fu kāššš-tuoistōn barrō engildi?

54. Kui fis muitis še kehra šāšs tāwtōd? šien um nei sug-gōmist.

55. Sis Jeshōš fihtis šies ūrgšō šie barahš: tehg uotō tunnōd nefu mingiš un-tapāi pāhlō mōhšdōšs un dahšbadōšs mihnda wiššō akfōm; ma ju um (wuob) jega pāhwa tād juhršō ištōn un ma um (wuob) opahfōn pūwšši fuodihš, un tehg ād uotō mihnda akfōnōd.

56. Še um tūkkišš fuggōn, fu las še prawietōd kehra šāgō tāwtōd. Sis amahd ne oppijid jetihšt tām jara un uhrgift.

57. Me, fis Jeshō woltō affōnōd, wihschtō tām sie ūldō priester Kaiwa juhrō, kus ju ne kehra opachtijid un wanihmōd woltō kufšō.

58. Behtōr lefšch nāntōn kougōnd tagahn feda ūldō priester fuoddō fānist, un lefšch fīfōl un istihš ne puofchid juhrō, ku las ta fa nāegō, kui se perrisōfs ieb.

59. Bet ne ūldōd pāpīhd un ne wanihmōd un ama ne rouf wotšchihst blāhd tapahrdōfst wastō Jesōst, ku las ne wōigōd tāhnda jara fuodšchtō.

60. Un ist liedat, las kull pāhgin āb ōigist tapahrnifidi jeddō tukto, siegid perahst itt ist liedat midahgid. Ama perrisōfs tukto kaffch āb-ōigist tapahrnifō,

61. Un fihstist: ta um fihstōn „ma wōib sie jumahl pūwa fuoda jara artō un fuolmsō pāhwas sie tegihš ūlsō tiedō“.

62. Un se ūldō priester nuhsis ūlsō un fihstis tāmmōn: wōi fa sis itt āb midahgid ād fihst sie wastō, mis ne sin pāhlō fih-tōhbōd?

63. Jeshōs pihlis waggisch. Un se ūldō priester rōfahndis un fihstis tāmmōn: ma fihnda fwehrdintōb sie jeshō jumahl juhrō, ku sinnōn um mādōn fihstōmist, wōi fa uod Kristōs, se jumahl puoga.

64. Jeshōs fihstis tāmmōn: fa fihstōd feda. Ma tādōn kull fa fihstōb, sieft ūrgstō lihb sien suggō, ku tehg nāetō sie risch-tihng puoga istahm sie joudōn jumahš kulgšō un tulmō neischi touwō pihlis.

65. Sis fihstis se ūldō priester entsch ārnōd lāigi un fihstis: ta um jumahlit laitōn, misch mādōn ni jemmit tapahrnifidi um wotšchimist? wan, ni tehg ju kull uotō tām jumahl fuoimōmist fuhlōnōd.

66. Mis tehg arrōt? — Me atrōfahndist un fihstist: ta um fuodšchtōb wāhrtis.

67. Sis ne fūhlgist tāmmōn fihlmis un rabihst tāmmōn ruiskōdōfs; muhdi rabihst tāmmōn ūt fihlmad,

68. Un fihstist: fihstō mādōn, Kristōs, prawiet wolds, fis se um, fis sinnōn rabuhb.

69. Behtōr istihš tubahn eddis. Un fis lefšch ūfšch neitst tām juhrō un fihstis: fa ju wolō fa se Galilea Jeshōn ūhnis.

70. Ta fieldeis nānt amahd jedso un fihtis: ma āb tiedō, mis ʃa rōfahndōd.

71. Ku ta leʃch ulsōst ulsō, nāis tāhnda ūʃch muh, un fihtis nāntōn, fis ʃāhlō woltō: ʃe wol ʃa ʃie Nazaret Jeshōn ūhnis.

72. Un ta fieldeis tuoista kōrdō un wel ʃwehrōs: ma āb tund ʃeda riʃhtihngt.

73. Un perō lihtō aigō astihst tām juhrō, fis ʃāhlō pihlist un fihtist Behtōr pāhlō: itt kuodin, ʃa uod ʃa ūʃch neishti; ʃin rōf ju ʃihnda nāhtōb.

74. Sis ta ūhrgis wannō un ʃwehrō un fihtis: ma āb tundō ʃeda riʃhtihngt. — Un nei ūldihn kif lohliʃ.

75. Sis rabahgifi Behtōrōn Jeshō ʃōnahd mielō, ku ta tām pāhlō fihtis: jedlōm kif lohlanōt ʃa lihd kuolm kōrdō mihnda fieldōn. — Un ta leʃch ulsō un itkiʃ itt kibōiftis.

XXVII Sag.

1. Uondschoł warahld amahd ūldōd pāpihd un wanihmōd ʃiestō rouwstō pidihst nōrwō ūt Jeshō, ku ue tāhnda māso ta-pahst.

2. Un fidihst tām wiʃsō un wihschō tām jara un ahndist tām ʃie mā wāliʃchiji Ponziu Pilatō kādōd.

3. Ku Juhdas, fis tām wol jara mūhd, nāis, ku ta ʃai jara antōd kuodschōmif juhrō, fis ʃe tām wol ʃāhl; un ta tuoi taggiʃch ne kuolm kūmdō ōbdi-kabahlt ne ūldōd pāpihdōn un wanihmōdōn,

4. Un fihtis: ma um (wuob) pattō tiend āb-ʃūhlist werda jara andōs.

5. Ne fihtist: ūt ʃie mādōn āb uo āb mingist teggō; wantlō ʃa ihʃch. — Un ta wiʃkiʃs ne ōbdi-kabahld ʃiesō pūrwō kuodōd, ruoifis ʃāhlōd jara, leʃch un puhgis chutʃhta ūlsō.

6. Ne ūldōd pāpihd wōtiht ne ōbdi-kabahld un rōfahndist: ne āb kōlbōt, ku mehʃ nānt jumahl kuoda lādō panmō, jo ʃe ju um wier-rā.

7. Un ne pidihst nōwwō un wostihst ūhd padahd-sepah nurm, ne ref-rouwdōn pa fahlma-taraks.

8. Sie perahst se ihšč mā fāb nuttōd pa wier-māfōks feda pāwwō fānist.

9. Sis se fai tāwtōd, mis se prawiet Jeremijas um jebdō-peidi fihstōn, kus ta rōkahndōb: ne umahtō wōttōnd kuolm kūmōd ōbdi-fabahlt, mingisōks makstōd fai se mūhdōd, kinga ne wostihst ne Israhel lapst kādstō;

10. Un ne umahtō andōnd nānt ūt ūhd padahd-sepah nurm, kui se isahnd minnōn um pand.

11. Jeshōs pihlis sie mā wālikščiji jedšō, un se mā wālikščiji kūsihs tām kādst un fihstis: wōi ša uod se Juhdōd kōhnig? — Jeshōs fihstis tāmmon: ša feda fihstōd.

12. Un ku ta fai kaibdōd neišti ūldist pāpihst un wanishmist, ta is rōkahnd itt is midahgid wastē.

13. Sis Pilatōs fihstis tāmmon: wōi ša ād kuhl, ku wiščihstis ne fihnda kaibōbōd?

14. Un ta is kuost ūhd šōna pāhlō, nei ku se mā wālikščiji wāggi imlis.

15. Ne pūwahd pāhlō wot sie mā wālikščijin selli ūrdōks, sie rouwdōn ūhd wisahst wahldinšč lasčō, mingis ne tāsčtō.

16. Tāmmon wot šiel āigal ūščš tietōb wangnika, nim Barabbas.

17. Un ku ne ni wōktō kubšō, šis Pilatōs fihstis nāntōn: fiddō tehg tātō, ku las ma tādōn wahldinšč laskuhg? wōi Barabba aga Jeshō, kingast fihstōd fāb, ta wolli Kristōs?

18. Ta jo kull tiedis feda, ku ne wōktō tāhnda nihdōs jara andōnd.

19. Un ku ta entšč tiešō-rāi pāhlō istihš, šis fātis tām nai tām juhrō un pan tāmmon fihstōm: āla tie sie ōigisōn midahgid, ma tāmpō fai pāhgin wājastōd unšō tām perahst.

20. Ne ūldōd pāpihd un ne wanishmōd pārrōkahndist feda roustō, ku nāntōn lihš ūt Barabba pallō un Jeshō jara loptō.

21. Sis ni atrōkahndis se mā wālikščiji un fihstis nāntōn: mingis tehg tātō neišti kādstō, mingis minnōn lihš tādōn wahldinšč lasčō? — Ne fihstist: Barabba.

22. Sis Pilatōs kūsihs nānt kādstō: mis šis minnōn lihš

Jehsōs tiedō, kīngast fāb kīhtōd, ta wollī Krīstōs? — Ne kīhtīst amahb: pan tām rīschto rabbōm.

23. Se mā wālīschiji kīhtīs: mīs fīs ta um fūhdō tiend? — Ne ohrist wel emīhn un kīhtīst: pan tām rīschto rabbōm!

24. Bet ku Pilatōs nāis, ku ta āb sōita āb midahgid tiedō, un ku pāhgin jo fuhrim māra nuhsīs, fīs ta wōtihs wetah un pefihs entsch kāiichi fie rouw jedso un kīhtīs: ma āb uo fūhli fie ōigij wier juhrso; tiedigid tehg ihsch ūk entsch.

25. Sīs rōfahndīst ama se rouf un kīhtīst: tām wer las tulgō ūk mād un ūk mād lapst.

26. Sīs ta laskihs nāntōn Barabba wahldin, Jehsōsto ta pan pefahm un ahndīs tām, ku las ta fāgō rīschto rabbōd.

27. Sīs wōtiht fie mā wālīschiji suoda-mied Jehsō entsch juhrō fiesō tiesō-tubbō, un āma se bara tul ūmmer tām kubbō.

28. Un ne wediht tām ulsō un pantō tāmmon ūhd purpōr mantel ūmmer.

29. Un ne patſchtīst erschīst fruonō un pantō fie tām pāh pāhlō un ahndīst tāmmon ruogō juwwō kādō un nōtkintīst neidi puolīdi tām jedso un apnagrīst tāhnda un kīhtīst: diespalīhōs fīnnōn, Juhdōd kōhntig!

30. Un fūhlgiht tām fīlmschi, wōtiht fie ruogō un rabīht fīefōs tāmmon ūk pāh.

31. Un ku ne nī wōktō tāhnda nuolaitanōd, fīs ne wediht tāmmon fie mantel māsō un ehdiht tāmmon tām entsch ārnōd fālgō un wihschto tām rīschto rabbōd.

32. Ulsō lāedso ne liedīst ūhd rīschtihg Kirenōst, nim Sih-man, ſeda ne pihtīst, ku ta tām rīschto kahndaks.

33. Un ku ne fiesō fuoscho tukto, mīs nuttōd fāb Golgata, ſe um tulttōd „pāh-luhd pāika“,

34. Sīs ne ahndīst tāmmon juodō ettīst ſāpuhks kubbō waltōd, un ku ta ſeda maitfīs, fīs ta is tā juodō.

35. Un ku ne tām wōktō rīschto rabbōnd, jagīht ne tām ārni un ehtīst luh-ſpehlīdi fie perahst, ku las tāwtōd fāgō, mīs kīhtōd um leb fie prawiet: ne umahto min ārni entsch waisō jaggōnd, un ūk min ammō ne umahto luh-ſpehlīdi eitōnd.

36. Un ne īstīht fāhl ihsch un waktīht tāhnda.

37. Un ūlsō, tām pāh tutfabmō ne rabīht fie fūh, mīſsch

perahst ta kuodschütöd fai, se wok nei kehratöd: se um Jeshös se Zuhdöd köhnig.

38. Un sis seitö kassch un-tapaitö fa täm ühnis rischtö rabdöd, üssch täm juuwö kaddö un tuoi kurrö kaddö.

39. Bet sis pids lefschtö, fuoimist tähnda, werstist entsch pähdi,

40. Un fihstist: fina, sis fa jumahl kuoda jara artöd un kuolmsö pähwas tegihs ülsö tied, äpt ni entschön. Afsch fa uod jumahl puoga, sis asta ni rischt juhrstö mäsö.

41. Nei ihsch fa ne üldöd päpihd apnagrifst tähnda, kui fa ühnis ne kehra opachtijid un ne wanihmöd, un fihstist:

42. Muhndön ta um äptön un ihsch entschön äb wöi äptö. Afsch ta um se Israel köhnig, sis las ta ni astahg rischt juhrstö mäsö, sis mehng tämö tämmön uskö.

43. Ta um jumahlön uskö, las se ni tähnda pästahg, afsch se tämmön luschtihb; ta ju um fihstön: ma um (wuob) jumahl puoga.

44. Seda ehntschta wihtö laitist tähnda ne un-tapaid fa, sis täm ühnis woktö rischtö rabdöd.

45. Un sis fies kuhdönds stundso ei pimdöfs üf ama sie mā ühdöschmönt stundö fänist.

46. Un fies ühdöschmönnds stundso Jeshös nutihs un fihstis: ehli, ehli, lamma asabtani? — Se um: min jumahl, min jumahl, miksch perahst fa uod min jara jettön?

47. Muhdi, kis söhlö pihlist, ku ne seda kuhlist, röfahndist nei: fa nutahb Elijast.

48. Un üssch neischi juofschis üldihn, wötihs ühd knisch un tähtis feda ettiköfs, un pan sie ühd ruogö tutfahmö un juotis tähnda.

49. Ne muhnd fihstist: wödlö, fäb näedö, wöi Elijas tuluhb un äptöb tämmön.

50. Un Jeshös nutihs tuoista kördö itt dikti un küstis jara.

51. Un wan, fiesö püwahs kuodahs se jeddö fäbthntöb ärn arahbis kads kabahlös katki üldöst mädö fänist,

52. Un se mā werfis un kiwihd lägist, un ne fahlmöd teitö ehntschta wahlöin, un pähgin püwahlisi kuolindi, kis fählö magihst, nuhsst ülsö,

53. Un leſſchtō neifchti kahlmift perrō tām ūlfō nuhsōmōt un tukto fiesō pūwō jahlgabō un nāhtift pāhgindōn.

54. Bet ſe kaptein un ne, ſis tām juhrfō woltō un Jehſōfō waktiſt, fu ne ſeda mā dōrſchōmift nāiftō un mis fāhlō fugihſ, ādahgiſt ne wāggi jara un fihtift: tuodiſt, ſe wol jumahl puoga.

55. Un ſis fāhlō wol pāhgin naiſchi, ſis kougōnd wantliſt, ſis Jehſōn woltō tagahn tunnōd Galileafi, un woltō ſa tāmmon dehnōnd.

56. Nānt waiſō wol ſa Maria Magdalena un Maria, ſe Jahfōb un Joſes jema, un ne Zebedeu lapſtōn jema.

57. Bet ōhdōn tuk ūfſch rikahſ mies Arimatiast, Johſep nim, ſis ſa ūfſch Jehſōft oppiji wol.

58. Sg leſſch Pilatō juhrō un pālis tām kādftō Jehſō leja. Sis Pilatōs pan, fu nāntōn lihb tāmmon ſie andō.

59. Un Johſep wōtiſ tām leja un wāhndis tām ūhd puhdō linnis ārnō fiſōl,

60. Un pan tām iſſch entſch ūhdō kalmō, mis ta wol pand pāſōft ulfō radfōm, un fieris ūhd fuhr kiw fihnō kahlma out pāhlō un leſſch jara.

61. Sis fāhl woltō Maria Magdalena un ſe tuoi Maria, ne iſtiſt ſie kahlman waſtō.

62. Tuoiſō pāhwas, mis perrō ſeda walmōfs tekdōb pāwō um, tukto ne ūldōd pāpihd un ne Warifſterōd ūhnis Pilatō juhrō,

63. Un fihtift: iſahnd, mehg uomō mōtlōnōd fu ſe petahji, wel jelfō wolds, rōkahndis: ma tāb perrō fuolmō pāwō ūlfō nuhsō.

64. Sie perahſt pawehſt, fu ſe kahlma ſāb waktōd fuolmant pāwō fāniſt, fu laſ tām oppijid ālgō tulgōd un ālgō ſalahndōgōd tām ulfō un ālgō fihtōgōd rouwōn, fu ta um fuolōmift ūlfō nuhsōn; ſis lihb ſe perri petuhſs fliftihm āb fu ſe ehſchmi.

65. Pilatōs fihtis nāntōn: ſāgid ne waktijid; legid un woi dagid ſeda, fui tehg ſet tiedōt.

66. Ne leſſchtō un waktiſt ſeda kalmō waktihdōfs, un pihtift lafuhs ſie kiw wiſſō.

XXVIII Sag.

1. Bet perrō ſabat iſlænds öhdögtö, ſe wot ſie leja-wö-tahnd ehſchöm pūwa wondſchöl, Maria Magdalena un ſe tuoi Maria tukto ſeda ſalmö wantlöm.

2. Un wan, ſis fugihš üſſch ſuhr mā dörschömi. Sie iſahnd engöls tuk jo touwöſt mäsö, leſſch ſihnö juhrö un kleris ſie kiu ſie wuf jedſtö jara un iſtihs ſie pählö.

3. Un tām leja wot ſelli ihſch ne ku walf un tām ärnöd wahldad nei kui lüm.

4. Ne wakthö ädahgiſt jara ſieſtö irmſtö un wöktö nefu jara ſuolönöd.

5. Se engöls röſahndis un fihtis ne naiſtön: älgid tehg ſahrtagid! ma tiedöb, ku tehg wotſchuhö Jeshöſt ſeda riſchtö rahböb.

6. Ta äb uo täſa, ta um ülsö nuhſön, nei kui ta um fihtön. Tulgid tähnö un wantligid ſeda ſuoſchö, kus ſe iſahnd um maggön.

7. Un legid ruoifös un fihtigid ſeda tām oppijidön, ku ta ſuolömift um ülsö nuhſön. Un wan, ta lihš jedſö teidi Galilejö nuolænd, ſählö tehg tähnda näetö. Wan mina um (wuob) ſeda tädön fihtön.

8. Un ne leſſchtö ruoifös ſahlma pählö jara, irmſtö un ſuhrſtö luſchtöſt, un juotſchiſt ſeda tām oppijidön tietöböſs tiemö.

9. Wan, ſis puhtis Jeshös näntön waſtö un tehrintis neidi. Um ne aſtihiſt tām juhrö un aſtihiſt tām jahlgad juhrö un pantö tām jeddö mäsö.

10. Sis Jeshös fihtis näntön: älgid tehg ſahrtagid. Legid un tiegid ſeda min welihdön tietöböſs, las ne legöd Galilejö, ſähl ne mihnda näeböd.

11. Bet ku ne leſſchtö, wan, ſis tukto muhdi neiſchti wak-tiſt jahlgabö un fihtiſt ſie tüſſiſch ne ülböd päpihdön, mis wot ſuggön.

12. Un ne leſſchö ſubbö ne wanihmöböſs un pidihſtö nöw-wö, ahndiſt ne wakthidön pähgin rädö,

13. Un fihtiſt: fihtigid nei: tām oppijid tukto üöſö un mä-dön maggös ſalahndiſt tām jara.

14. Un ku še tuls ša ulšō šie mā wāliščijis jeddō, kull ju šis mehg tāmō tāhnda pārōfahnd, un mehg tiemō nei, ku tādōn āb li āb mingist wiggō.

15. Un ne wōtišt šie rā wastō un teitō nei, fui nāntōn šai opahrtōd. Sis še tūkfisch šai pa rouw rōfuhšs tieddō ne Juhdōd wailō šeda pāwōwō šānist.

16. Ne ūšč-tuoistōn oppijit leščōtō Galilejō šihnō māg pāhlō, kus Jeshōs wol nāntōn fihtōn.

17. Un ku ne tāhnda nāistō, ehtist ne tām jeddō māšō, bet muhnd wel ist tātō uškō.

18. Un Jeshōs astihs nānt juhrō, rōfahndis nāntfōks un fihtis: minnōn um ama wahlda antōd touwōs un mā pāhlō.

19. Sie perahst legid un opachtigid amnō roufō un riščti-
gid neidi šie iša un šie puoga un šie pūwa jeng nimmō,

20. Un opātigid nāntōn pidahm tūkfisch, mis ma tādōn um (wuob) pand. Un wan, mina um (wuob) tād juhršō jega pāhwa ihlma lopahndōfst šānist.

Wigahd.

P. p.	1	Str.	3	Dahwidst l. Dāwidst.
—	2	—	7	šahb l. šāb.
—	4	—	20	mingis l. mingis.
—	5	—	33	laskōm l. laskōm.
—	8	—	3	šahdōb l. šādōb.
—	8	—	15	lapstfōks l. lapstfōks.
—	13	—	16	uštōks l. uškōks.

